

ویژگی‌های کلی بانکداری راستین

بیژن بیدآباد^۱

چکیده

بانکداری راستین با رعایت اصول بانکداری اسلامی علاوه بر رفع هرگونه شبهه ربا در عملیات بانکی با ایجاد سلامت و اعتماد عمومی و همچنین مکانیزم‌های طراحی شده در آن می‌تواند آثار مثبت و مهمی در رشد و رفاه اقتصادی و بازارهای پول و سرمایه در پی داشته باشد. در این مقاله به رئوس موضوعات مطرح در بانکداری راستین می‌پردازیم و به کلیات ارکان بانکداری مشارکت در سود و زیان که از لحاظ عملیاتی در ادبیات بانکداری و عملیات بانکی کشور جایگاه نوینی دارد اشاره خواهیم داشت.

کلیدواژه: بانکداری راستین، بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین، بانکداری اسلامی، بانکداری بدون ربا

مقدمه

اقتصاددانان بسیاری در سراسر جهان هم‌خود را مصروف حذف ربا از عملیات بانکی نموده‌اند ولی در عمل موفقیت زیادی نصیب نگردیده است. در این راستا بانکداری راستین منطبق بر احکام شرع مطهر تدوین گردید تا نه تنها منجر به حذف ربا گردد بلکه وجوه مختلف آموزه‌های عدالت و اخلاق اسلامی را نیز در وجوه مختلف عملیات بانکی نهاده سازد. محاسن بانکداری راستین در همه زمینه‌های عملیات بانکی، مالی، اقتصادی، اخلاقی، اجتماعی و بین‌المللی آنقدر گسترده است که می‌تواند به عنوان مولفه اساسی در اصلاح ساختار بانکی کشور مد نظر قرار گیرد لذا برای حفظ دستاوردهای حاصل پیشنویس‌هایی برای لایحه قانونی^۲ و آیین‌نامه اجرایی^۳ بانکداری راستین تدوین گردید. در اینجا به رئوس کلی عملیات بانکی ذیل بانکداری راستین می‌پردازیم و علاقمندان به جزئیات بیشتر می‌توانند به متون تفصیلی این

^۱ دکتر بیژن بیدآباد، (B.A., M.Sc., Ph.D., Post-Doc) مشاور ارشد بانکداری اسلامی، بانک ملی ایران

bijan@bidabad.ir <http://www.bidabad.ir/>

این متن برداشتی از پیشنویس لایحه قانونی بانکداری راستین، کار مشترک کمیته حقوقی تدوین مقررات بانکداری راستین در بانک ملی ایران است. بدینوسیله از همکارانم در این کمیته آقایان آذرننگ امیراستوار، سعید عبداللهی، محمود الهیاری‌فرد، اسکندر پردل، علیرضا شفیعی، محمدعلی پوربهرروز و خانم مریم حیدری که نهایت همکاری را در تدوین لایحه قانونی و آیین‌نامه اجرایی بانکداری راستین با اینجانب داشتند قدردانی می‌نمایم.

^۲ بیژن بیدآباد، آذرننگ امیراستوار، سعید عبداللهی، محمود الهیاری‌فرد، اسکندر پردل، مریم حیدری، علیرضا شفیعی، محمدعلی پوربهرروز، پیشنویس لایحه قانونی بانکداری راستین، بانک ملی ایران، ۱۳۹۱.

^۳ بیژن بیدآباد، آذرننگ امیراستوار، سعید عبداللهی، محمود الهیاری‌فرد، اسکندر پردل، مریم حیدری، علیرضا شفیعی، محمدعلی پوربهرروز، پیشنویس آیین‌نامه اجرایی بانکداری راستین، بانک ملی ایران، ۱۳۹۱.

اصول

به منظور انطباق بیشتر عملیات و نظام بانکی با اصول و موازین دین مبین اسلام و تأمین نظر شارع مقدس، دستیابی هرچه بیشتر به یک نظام بانکی مبتنی بر صدق و راستی و عملیات مالی سالم و همچنین کمک به شکوفایی اقتصاد، توزیع عادلانه امکانات و فرصت‌ها و ایجاد اشتغال و تولید و افزایش رفاه جامعه، سیستم بانکداری راستین تدوین شد و کلیه بانک‌ها می‌توانند بر اساس آن به انجام عملیات بانکی مبادرت نمایند. بانکداری راستین بر مبنای اصول عملیاتی، مالی، اقتصادی، اخلاقی، اجتماعی، حقوقی، بین‌المللی و سازمانی خاصی است که همگی منتج از آموزه‌های عقلی، انسانی، اسلامی و اخلاقی و مبتنی بر آخرین دستاوردهای علمی بشر در زمینه‌های علوم و فناوری و با هدف توسعه و رشد اقتصاد و بانکداری کشور طراحی شده است.

مجموعه عملیات «بانکداری راستین» در پیشنویس لایحه قانونی و آیین‌نامه اجرایی بانکداری راستین مندرج است و هرگونه توسعه، اصلاح و طراحی زیرسیستم‌ها و فرآیندهای جدید یا اصلاح یا تطبیق زیرسیستم‌ها و فرآیندهای موجود در اجرای بانکداری راستین منوط به رعایت مفاد آنها است. همچنین سایر موارد الحاقی آتی از قبیل بخشنامه‌های مرتبط نباید به گونه‌ای تفسیر یا تدوین شود که بهره ثابت (ربا) اعم از مبلغ یا نرخ و اشتراط آن در قراردادهای مبتنی بر بانکداری راستین اعمال یا شرط شود یا با صوری‌سازی عقود و حیل اشتراط نرخ بهره بطور ضمنی در آن وجود داشته باشد.

در بخش بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین بانک به نمایندگی از طرف سپرده‌گذار برای تأمین تمام یا قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح سرمایه‌گذاری مجری، منابع سپرده‌گذار را طبق ضوابط مدون در اختیار مجری قرار می‌دهد تا مجری با استفاده از این منابع نسبت به اجرای طرح‌نامه خود اقدام نموده و سود یا زیان ناشی از اجرای طرح به نسبت سرمایه و مدت مشارکت بین طرفین تقسیم شود. عواقب ناشی از تخطی مجری از ضوابط بانکداری راستین و قراردادهای منعقد به عهده مجری است. بانک در طول مدت قرارداد بر عملکرد مجری نظارت و کنترل کامل خواهد داشت. تمامی قراردادهای تنظیمی در چارچوب مقررات بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین در حکم اسناد رسمی است و از مزایای اسناد تجاری از جمله عدم نیاز به تودیع خسارت احتمالی بابت اخذ قرار تأمین خواسته برخوردار است. بانک در فروش اموال طرح و تملیکی ناشی از قراردادهای بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین همانند فرآیند فروش اموال دولتی اقدام می‌نماید. بانک، سپرده‌گذار و مجری به منظور حل و فصل اختلافات فی‌مابین از طریق داوری و حکمیت اقدام می‌کنند. بانک می‌تواند جهت تأمین پوشش‌های بیمه‌ای مورد نیاز در بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین نسبت به تاسیس شرکت بیمه و یا صندوق حمایت از بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین اقدام نماید.

عقود، معیارها، نهادهای حقوقی جدید و اصلاح عقود معین

برای تسهیل در امور حقوقی عملیات بانکداری راستین اصلاحاتی بر عقود معین مطرح شده است لذا برخی از

^۴ - مستندات بانکداری راستین در بخش بانکداری راستین وبسایت <http://www.bidabad.ir> قابل دسترس است.

عقود معین که با توجه به شرایط کسب و کار و تولید امروزی متروکه شده بودند اصلاح شدند. در عقد مضاربه در بانکداری راستین، مضارب هم می‌تواند بخشی از سرمایه مضاربه را تأمین نماید. همچنین در عقد مزارعه مزارعین و عاملین هر کدام می‌توانند منفرداً یا متفقاً تمام یا بخشی از زمین، سرمایه یا سایر عوامل تولید را تأمین کنند. و همینطور در عقد مساقات صاحبان درخت و امثال آن می‌توانند تمام یا بخشی از سرمایه و سایر عوامل تولید را تأمین کنند. این اصلاحات بر عقود معین مذکور در قانون مدنی است.

عقود جدید که در لایحه بانکداری راستین تعریف شده‌اند از قرار ذیل می‌باشند. شرایط عقد در هر کدام از این عقود در لایحه مزبور آمده است:

مواسطه: عقدی است که به موجب آن یکی از طرفین سرمایه می‌دهد با قید این که طرف دیگر در قبال اجرت معین با رعایت غبطه و صلاح صاحب سرمایه در قالب عقود و توافقات مورد نظر با ثالث معامله انتفاعی یا غیرانتفاعی نماید. صاحب سرمایه موسط، عامل واسط و ثالث مجری نامیده می‌شود.

مقاسطه: عقدی است که به موجب آن یک طرف تمام یا بخشی از سرمایه را می‌دهد تا طرف دیگر فعالیتی اقتصادی کند و بهای سهم صاحب سرمایه در ماحصل فعالیت را در اقساط معین به وی پرداخت نماید. صاحب سرمایه را مقسط و عامل را قاسط و ماحصل را مقسطه گویند. مقاسطه سه نوع است: عادی و اجاره و مشارکت. سهم مقسط در مقاسطه اجاره شامل قیمت عین و بهای عین و در مقاسطه مشارکت قیمت عین و بهای بازدهی آن است.

مبادله: عقدی است که به موجب آن، طرفین تعهد می‌نمایند تا یک طرف (مبادل) مبلغ معینی از دارایی خود را (بدل) برای مدت معلوم به دیگری (متبادل) تملیک نموده و در مقابل طرف دیگر (متبادل) به همان مبلغ از دارایی خود را (مبدل) برای همان مدت به وی (مبادل) تملیک نماید.

مغارسه: عقدی است که بین صاحب یا صاحبان زمین و امثال آن با عامل یا عاملین در مقابل حصه مشاع معین (همانند آنچه که در مزارعه ذکر شده) از ثمره غرس واقع می‌شود و ثمره اعم است از خود درخت و امثال آن، میوه، برگ گل، سرگل، پوشال، دسته، ساقه، شهد، پیاز، ریشه و غیره.

برای رفع نیازهای حقوقی عملیات مشارکت بانکی، صندوق‌های مشاع سرمایه‌گذاری و تسهیل عملیات بیمه‌های اجباری و اختیاری تأمین اجتماعی چند نهاد حقوقی جدید در بانکداری راستین تعریف شده‌اند:

صندوق با سرمایه متغیر: صندوق با سرمایه متغیر صندوقی است که مبلغ سرمایه و سهم شرکاء آن در طول زمان با تغییر در میزان سهم یا ورود و خروج شرکاء یا طول مدت زمان مشارکت شرکاء متغیر است. صندوق با سرمایه متغیر در قوانین بسیاری از کشورها تصریح شده ولی در قوانین ایران جز چند اشاره مجمل به آن نیست. این صندوق‌ها می‌توانند سازوکار صندوق‌های مشاع سرمایه‌گذاری یا اتحادیه‌های اعتباری و عملیات بانکداری مشارکتی را تسهیل نمایند.

صندوق مستمری: بر دو نوع صندوق تأمین تحت مقررات بیمه اجباری تأمین اجتماعی و با شخصیتی دولتی و صندوق بازنشستگی برای تأمین بازنشستگی اختیاری افراد و با شخصیتی اعم از دولتی یا خصوصی است که بصورت شرکت سهامی با سرمایه متغیر فعالیت می‌نماید. صندوق بازنشستگی اعم از اینکه دولتی یا خصوصی باشد در هر حال باید تحت نظارت عالیه شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی فعالیت نماید. صندوق‌های مستمری ضمن التزام رعایت مفاد تأمین شخصی راستین مکلف می‌شوند منابع احصایی صندوق را در محصولات بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین نزد بانک مشارکت در سود و زیان راستین سپرده‌گذاری نمایند.

تمییز ربا: معیارهای تمییز سود از ربا در بانکداری راستین از قرار ذیل است:

- ۱- معامله هرگونه مال به صورت موجد که قیمت مورد معامله رابطه مستقیم با اجل معامله نداشته باشد.
- ۲- تامین کننده منابع باید در سود و زیان فعالیت اقتصادی گیرنده منابع سهیم باشد.
- ۳- نرخ قطعی سود نباید از پیش مشخص و شرط شود.
- ۴- جهت تامین منابع برای موارد مصرفی نباید سود اخذ شود.
- ۵- خرید و فروش اسعار خارجی به معنی تبدیل ارز به صورت فی المجلس یا موجد، به شرطی که قیمت ارز رابطه مستقیم با اجل معامله نداشته باشد.
- ۶- احد طرفین منابع (بدل) بدهد برای مدت معین در عوض منابعی (مبدل) به همان میزان که از دیگری اخذ می کند برای همان مدت در آینده. همچنین بدل و مبدل و مدت زمانهای آن دو را می توان به گونه ای انتخاب کرد که حاصلضرب بدل در مدت آن مساوی با حاصلضرب مبدل در مدت آن باشد.

مجری (متقاضی) منابع بانکی

در بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین مجری متقاضی منابع مالی است. وی مکلف می گردد تا اقدامات اجرایی خود را منطبق با طرح نامه پیشنهادی و تصویب شده توسط بانک انجام دهد. لذا باید توانایی وی از جنبه های مختلف فنی، مالی و اجرایی لازم احراز شود و باید از تخصص، تجربه و دانش و امکانات فنی و توانایی مدیریتی مرتبط با موضوع طرح برخوردار بوده و یا توانایی جذب و بکارگیری نیروهای متخصص و مجرب مورد نیاز طرح را داشته باشد و همچنین بتواند سهمی از کل هزینه طرح را تأمین کند. لازم است عملکرد گذشته مالی مجری به صورت گزارش های عملکرد حسابرسی شده و مفصلاً حساب یا گواهی پرداخت مالیات شغلی مرتبط با فعالیت سال های گذشته مجری بررسی شود. همچنین مجری از لحاظ پایداری به ایفای تعهدات خود باید دارای سابقه قابل قبول بوده و فاقد دیون معوقه نزد شبکه بانکی باشد. به منظور حسن انجام کار و حصول اطمینان از برگشت منابع تخصیصی و بازده طرح، مجری باید وثایق و تضمینات کافی به بانک ارائه کند. بانک با قبول هرگونه ترهین قبلاً با مراجعه به سامانه ثبت وثایق (CRS) یا سایر مراجع ذیصلاح از در رهن نبودن وثیقه اطمینان حاصل می نماید.

اطلاعات طرح نامه ارائه شده از سوی مجری پس از بررسی و تصویب نهایی واحد ارزیابی به طرفیت مجری قابل استناد است. مجری موظف به ارائه و افشای شفاف اطلاعات بوده و ملزم است تا تمامی عملیات خود را با استانداردهای افشای اطلاعات و حکمرانی و حسابرسی طبق ضوابط بانکداری راستین منطبق کرده و همچنین نحوه محاسبات و رویه تسهیم سود شرکت را با توجه به رویه های پاداش، افزایش حقوق، اضافه کار، سود انباشته و افزایش سرمایه از محل جایزه را در طرح نامه مشخص و ارائه کند. این موارد از آغاز تا پایان طرح ثابت و غیرقابل تغییر است. چنانچه اطلاعات، اسناد، مدارک، آمار و تحلیل های ارائه شده در طرح نامه از سوی مجری و ضمایم و مستندات آن عنوان جعل یا تزویر یا توسل به مانورهای متقلبانه داشته باشد و از این بابت حقوق سپرده گذار یا بانک تضییع یا موجب ورود هرگونه خسارت شود، بانک می تواند نسبت به وصول خسارات وارده از محل تضمینات و وثایق اقدام کند.

به منظور حفظ منافع سپرده گذار و تداوم تعهدات مجری به انجام مفاد قرارداد فی مابین، بانک حق فسخ عقد را در قراردادهای فی مابین از مجری سلب و ساقط می کند. در تمامی قراردادهای بانکداری مشارکت در سود و زیان

راستین قید مباشرت برای مجری الزامی است و اگر مجری نخواهد یا نتواند یا به هر دلیل مانند توقف، ورشکستگی، انحلال، فوت، حجر، اعسار و غیره، اجرای طرح متعذر گردد، بانک می‌تواند رأساً یا با بهره‌گیری از عامل دیگر نسبت به اجرا و اتمام عملیات اجرای طرح اقدام یا از محل وثایق و تضمینات مأخوذه نسبت به تسویه طرح و وصول مطالبات قانونی و قراردادی اقدام نماید. از طرف دیگر مجری مکلف است تا نسبت به استفاده از پوشش بیمه در مقابل مخاطرات احتمالی اقدام کند. نوع پوشش بیمه، هزینه، نفع و منتفع آن در ضوابط بانکداری راستین مشخص است.

مجری نمی‌تواند نسبت به سرمایه موضوع قرارداد آن را به غیر واگذار یا خارج از مفاد قرارداد با دیگری معامله کند و در طول دوره مشارکت حق هرگونه تصرف اعم از نقل یا انتقال یا اختفاء یا تعویض یا هرگونه واگذاری در ارتباط با اموال مربوط به مشارکت و همچنین اموال در رهن بانک را بدون اطلاع واحد امین و اذن اداره PLS بانک ندارد و در صورت اقدام بدون اذن که در نتیجه آن عملیات اجرایی طرح متوقف یا مختل و منجر به ورود زیان شود مجری نسبت به زیان وارده از تاریخ انتقال، ضامن و مکلف به جبران خسارت وارده است. واحد امین اداره PLS بانک برای جلوگیری از بروز اینگونه تصرفات نظارت لازم را از طریق انجام بازدیدهای دوره‌ای و غیردوره‌ای خواهد داشت. و حتی بانک می‌تواند مجری را نسبت به نصب تجهیزات پایش جابجایی تجهیزات نظیر RFID⁵، دوربین مدار بسته و GPS⁶ ملزم کند. همچنین استقراض یا اخذ تسهیلات بانکی مجری از سایر بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری و سایر منابع غیربانکی منوط به اطلاع واحد امین و اذن اداره PLS بانک است. مجری در طول عملیات اجرایی طرح مجاز به فروش دارایی‌های تقویم شده شرکت نیست.

مجری موظف می‌گردد تا گزارش‌های خود را در طول اجرای طرح به صورت منظم و ادواری یا حسب مورد در مقاطع خاص متناسب با دوره اجرا، حجم سرمایه گذاری و تکنولوژی بکار گرفته شده در طرح با رعایت استانداردهای ملی حسابداری و مالی مدون و تعریف شده توسط سازمان حسابرسی وفق قوانین و مقررات تهیه و به واحد امین بانک ارائه کند. حسابرس مجری از بین موسسات حسابرسی مورد تایید جامعه حسابسان رسمی و با موافقت بانک انتخاب شده و مجری موظف است تمهیدات لازم برای انجام مراحل مختلف حسابرسی و حق سندرسی در طول اجرای طرح برای بانک را مهیا کند.

در صورت عدم کفایت منابع تجهیز شده برای طرح، بانک می‌تواند به درخواست مجری و با بررسی مستندات لازم به تشخیص و تأیید واحد امین نسبت به تجهیز منابع از طریق صدور گواهی راستین جدید اقدام کند.

سپرده‌گذار

به سپرده‌گذارانی که قصد مشارکت در اجرای طرح‌های اقتصادی مجری در قالب بانکداری مشارکت سود و زیان راستین را دارند گواهی راستین عرضه می‌شود. دارندگان گواهی راستین به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت در سود یا زیان حاصل از اجرای طرح مربوط شریک می‌باشند.

بانک مجاز نیست تا برای عده‌ای از سپرده‌گذاران یا خریداران یا فروشندگان گواهی راستین امتیاز خاصی قائل یا میان آنها تبعیض ایجاد یا خود یا عده‌ای را در اولویت قرار دهد. مجری می‌تواند همانند سایر اشخاص حقیقی و حقوقی پس از عرضه عمومی گواهی در بازار گواهی راستین شخصاً نسبت به خرید گواهی راستین صادره برای طرح خود یا

⁵ Radio Frequency Identification (RFID)

⁶ Global Positioning System (GPS)

دیگر طرح‌ها از بازار گواهی راستین اقدام کند.

سپرده‌گذار می‌تواند پیش از موعد پایان طرح، گواهی راستین خود را به قیمت بازار به غیر واگذار یا با توافق به دیگری منتقل کند. خرید و فروش و انتقال گواهی‌ها از طریق وب‌سایت بانک یا شرکت‌های کارگزاری و سایر نهادهای مالی و بانکی متصل به وب‌سایت بانک انجام می‌شود. تمامی عملیات انتقال و خرید و فروش الزاماً باید در وب‌سایت بانک صادر کننده گواهی ثبت شود. تسویه حساب ادواری یا قطعی با آخرین مالک گواهی حسب نوع محصول بانکی و نوع گواهی طبق ضوابط بانکداری راستین خواهد بود.

ارزیابی طرح‌نامه و مجری و نظارت بر عملیات مجری

بانک به منظور حفظ منافع خریدار گواهی راستین (سپرده‌گذار) و حصول اطمینان از طراحی، توضیحات و محاسبات و قابلیت اجراء طرح‌نامه از ابعاد مختلف اقتصادی، فنی و مالی و حسن عملکرد مجری، از خدمات معتمد داخلی یا اشخاص حقوقی و حقیقی متخصص در بانک و خارج از بانک تحت عنوان ارزیاب و امین که دارای توانمندیهای لازم، ابزار و تجهیزات مورد نیاز اعم از سخت افزار و نرم افزار است استفاده می‌کند. گروه‌های ارزیابی و نظارت واحدهای ارزیابی و امین متشکل از بخش‌های فنی مهندسی، مالی و اقتصادی بوده و ارزیابی و نظارت لازم را بر مبنای نوع فعالیت، پیچیدگی آن، تکنولوژی بکار گرفته شده، میزان سرمایه‌گذاری، مدت زمان اجرا و غیره طبق ضوابط بانکداری راستین اعمال می‌کنند. توانایی مجری طرح با معیارهای متعارف مالی بررسی و گروه‌بندی بر حسب شدت و ضعف ریسک عدم ایفاء تعهدات مجری اقدام می‌شود. بانک با مجربانی که از ریسک پایین‌تری در عدم ایفاء تعهدات برخوردار هستند اقدام به مشارکت می‌کند.

ارزیاب صحت و سقم طرح‌نامه را بررسی و درباره توانایی مجری و امکان اجرای طرح اظهار نظر می‌کند. طرح‌نامه ارائه شده توسط مجری، باید از توجیه اقتصادی، فنی و مالی لازم برخوردار بوده و در صورتی توسط بانک تأمین مالی خواهد شد که توسط واحد ارزیابی اداره PLS بانک تایید شود.

امین وظیفه نظارت و رسیدگی بر چگونگی عملیات اجرایی، مصرف وجوه توسط مجری، نگهداری حساب‌ها و صورتهای مالی طرح را برعهده دارد. تسویه حساب با مجری در هر مرحله یا پس از پایان قطعی طرح منوط به رسیدگی نهایی واحد امین ظرف مدت مقرر طبق ضوابط بانکداری راستین است.

چنانچه نحوه انجام عملیات مجری در اجرای طرح منجر به عدم تطابق زمانی مراحل اجرایی طرح با طرح‌نامه اولیه شود، آثار مالی و جریمه تغییر در زمانبندی و هزینه‌های مترتب بر آن با توجه به آثار تغییر قیمتها و خالص بازدهی طرح در اثر تغییر زمانبندی طبق ضوابط بانکداری راستین خواهد بود. میزان خسارت یا جریمه از سهم درآمد مجری یا از محل تضمینات و وثایق وی اخذ می‌شود.

بانک بابت ارزیابی مقدماتی و تفصیلی طرح‌نامه کارمزد دریافت می‌کند. کارمزد دریافتی بابت ارزیابی جزو هزینه‌های قابل قبول طرح خواهد بود. در صورت رد طرح‌های پیشنهادی در مرحله ارزیابی مقدماتی، کارمزد دریافتی مسترد نمی‌شود. همچنین بانک به منظور تأمین هزینه‌های خدمت مدیریت سرمایه شامل هزینه‌های نظارتی، امین، مهندسی مالی، ممیزی و سایر خدمات مربوط در طول مشارکت، درصدی از منابع تخصیصی را به عنوان کارمزد متناسب با تخصیص منابع در هر مرحله از مجری دریافت می‌کند. وجوه دریافتی، جزو هزینه‌های قابل قبول طرح است. پس از

اجرای طرح و در صورت تحقق سود، درصدی از سود حاصل از مشارکت به نسبت میزان منابع تخصیصی به عنوان درآمد بانک از مجری اخذ می‌شود.

سیستم پایه مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

سیستم پایه مشارکت در سود و زیان راستین (PLS) اشاره به فرآیند اصلی و قواعد و ضوابط کلی بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS) دارد. در این سیستم بانک به نمایندگی از طرف سپرده‌گذار منابع سپرده وی را به درخواست او در یکی از محصولات بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین، سرمایه‌گذاری و در عوض به سپرده‌گذار گواهی راستین تسلیم می‌کند و منابع را به مجری طرح سرمایه‌گذاری منتخب سپرده‌گذار با اعمال نظارت کامل تخصیص می‌دهد و طبق ضوابط مشخص سود یا زیان حاصل را بین سپرده‌گذار و مجری تقسیم و از طرفین کارمزد ارائه خدمت مدیریت سرمایه دریافت می‌کند. بانک به عنوان عامل سپرده‌گذار موظف به حفظ حقوق سپرده‌گذار بوده و تمامی امکانات تخصیصی خود را برای حفظ منافع وی بکار می‌برد. در سیستم پایه بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS) در طرح‌های پایانی‌پذیر از گواهی مشارکت، و در طرح‌های پایانی‌ناپذیر از گواهی پذیره استفاده می‌شود. این عملیات ذیل بانکداری راستین قرار می‌گیرد.

در بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین نرخ بازدهی حاصل از سرمایه‌گذاری منابع سپرده‌گذاران با حذف سود ثابت و بر اساس سود مبتنی بر بازدهی بخش حقیقی اقتصاد محاسبه و تعیین می‌گردد. غالب قواعد بخش سیستم پایه بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS) به زیرسیستم‌های مالی آن نیز تسری دارد. این شیوه بانکداری دارای تشکیلات، ساختار سازمانی و گردش کار خاص خود است تا بانک بتواند بنحو مطلوب به اهداف مورد نظر دست یابد. ویژگی‌های سازمان و تشکیلات، رفتار حرفه‌ای ارزیاب و امین، طرح‌نامه، ارزیابی، تضمینات، وثایق و آورده‌ها، بیمه، تنظیم قرارداد، نظارت، مجری، شفافیت مالی، افشای اطلاعات، حکمرانی، حسابرسی، حسابداری مشارکت راستین، تغییر در زمانبندی طرح، تسویه حساب، دریافتی‌های بانک، تبدیل گواهی پذیره به سهام، بازرسی و استاندارد کالا، تحویل کالا، ابزار مالی کمکی، حوادث غیرمترقبه، داوری از موارد مطرح در بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین است.

گواهی‌های راستین

گواهی‌های راستین نام مجموعه گواهی‌های طراحی شده در بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین است که در سیستم پایه یا زیرسیستم‌های آن طبق ضوابط بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین تعریف و صادر می‌شوند. گواهی‌های راستین با توجه به وجه نظارتی واحد امین بانک بر نحوه عملیات مجری متفاوت از اوراق است و با پیشوند گواهی منتشر می‌شوند. بانک با صدور، ارائه، ایجاد بازار و طراحی سبد گواهی‌های راستین شرایط متنوعی را برای معامله‌کنندگان این اوراق بوجود می‌آورد.

این گواهی‌ها بر گه‌هایی با نام و یا بی نام و قابل انتقال به غیر و قابل خرید و فروش از طریق وب سایت بانک بوده و به قیمت اسمی و برای مدت انجام طرح منتشر می‌شوند. دارندگان گواهی راستین به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت در سود یا زیان حاصل از اجرای طرح مربوط شریک می‌باشند. انواع گواهی‌های راستین و ویژگی آنها

براساس نوع مشارکت در سیستم پایه یا زیرسیستم‌های بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین با توجه به نوع طرح و دارایی مورد استفاده طبق ضوابط بانکداری راستین خواهد بود.

تعیین قیمت معاملاتی این گواهی‌ها برحسب مکانیزم عرضه و تقاضا در بازار گواهی راستین بوده، و تسویه دوره‌ای با آخرین مالک گواهی صورت می‌پذیرد. امکان خصوصی یا دولتی بودن و حقیقی یا حقوقی بودن مشتریان، از جمله خصوصیات دیگر این گواهی‌ها است.

در سیستم پایه مشارکت در سود و زیان راستین و زیرسیستم‌های مالی مشارکت در سود و زیان راستین در هر کدام نوع خاصی از گواهی‌های راستین با خصوصیات مالی و فنی متفاوت بکار گرفته می‌شوند:

- سیستم پایه مشارکت در سود و زیان راستین (PLS): گواهی مشارکت و گواهی پذیره.
- تأمین مالی جعاله (JFS): گواهی آتی.
- تأمین مالی مضاربه (MFS): گواهی مضاربه و گواهی مضاربه ادواری.
- تأمین مالی مقاسطه (IFS): گواهی مقاسطه عادی و گواهی مقاسطه اجاره و گواهی مقاسطه مشارکت.
- تأمین مالی اجاره (RFS): گواهی‌های مشارکت رهنی، مشارکت رهنی ادواری، مضاربه رهنی، مضاربه رهنی ادواری، مزارعه رهنی، مزارعه رهنی ادواری، مغارسه رهنی، مغارسه رهنی ادواری، مساقات رهنی، مساقات رهنی ادواری، استصناع رهنی، استصناع رهنی ادواری و گواهی اجاره.
- تأمین مالی امانی (BFS): گواهی امانت.
- تأمین شخصی راستین (RPS): گواهی‌های تأمین اجتماعی، گواهی تأمین شخصی و گواهی تأمین مستمری.
- تکافل اجتماعی راستین (RST): گواهی تکافل و گواهی قرض.
- اوراق مبادله راستین (RSB): اوراق دیجیتالی مبتنی بر مبادله منابع در طول زمان بین دو شخص در چهار نوع کلی اوراق مبادله راستین بانک مرکزی، اوراق مبادله راستین خزانه، اوراق مبادله راستین بانکی و اوراق مبادله راستین تجاری و بصورت ریالی و ارزی.
- سیستم تبدیل دارایی به گواهی ضمانت (MSS): گواهی ضمانت.

زیرسیستم‌های مالی

زیرسیستم‌های مالی مشارکت در سود و زیان راستین اشاره به روش‌های تأمین مالی مشخص با هدف تأمین منابع نیازها یا خدمات خاص مالی دارد. این زیرسیستم‌های مالی تحت ضوابط کلی سیستم پایه و شامل موارد زیر می‌باشند:

۱. **تأمین مالی جعاله (JFS)**^۷: روشی است که بر اساس آن بانک بنا به تقاضای خریدار و در قالب عقد جعاله منابع مالی مورد نیاز (سرمایه در گردش) معجری (تولیدکننده) را از محل منابع سپرده‌گذار یا منابع تأمین شده توسط خریدار با فروش گواهی آتی تأمین و در قالب جعاله دیگری به منظور تولید محصول مورد نظر خریدار در اختیار معجری قرار می‌دهد. در تأمین مالی جعاله (JFS) از گواهی آتی استفاده می‌شود.
۲. **تأمین مالی مضاربه (MFS)**^۸: نوعی مضاربه است تحت مقررات بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین که در آن بانک طرح‌نامه معجری در امر خرید و فروش (تجارت) را به سپرده‌گذاران معرفی و با فروش گواهی مضاربه

^۷ Joalah Financial Sharing (JFS)

^۸ Modarebah Financial Sharing (MFS)

به آنان منابع لازم را برای انجام عملیات مضاربه تجهیز و در اختیار مضارب قرار می‌دهد. در تأمین مالی مضاربه (MFS) از گواهی مضاربه و گواهی مضاربه ادواری استفاده می‌شود.

۳. **تأمین مالی مقاسطه (IFS):**^۹ در تأمین مالی مقاسطه (IFS) سپرده‌گذار (مُقَسِّط) از طریق بانک با تأمین بخشی از منابع مالی مشارکت اقدام به تأمین مالی مجری (قاسط) نموده و تا مدت مشخص (زمان استهلاك سهم مقسط) سهم الشرکه خود از مشارکت را بصورت اقساط از مجری دریافت می‌نماید و نهایتاً پس از استهلاك سهم مقسط مورد مشارکت (مُقَسِّطه) تماماً به مالکیت مجری درآمده و مشارکت خاتمه می‌یابد. تأمین مالی مقاسطه (IFS) از طریق یکی از عقود سه‌گانه مقاسطه (مقاسطه عادی، مقاسطه اجاره و مقاسطه مشارکت) با استفاده از سه نوع گواهی مقاسطه عادی و گواهی مقاسطه اجاره برای طرح‌های پایانیپذیر و گواهی مقاسطه مشارکت برای طرح‌های پایانی‌ناپذیر انجام می‌شود.

۴. **تأمین مالی اجاره (RFS):**^{۱۰} مجری بخشی از دارایی (بنگاه تولیدی یا خدماتی یا تجاری یا ساختمان یا تأسیسات قابل اجاره) اعم از اجاری، موات و مولد خود را در قبال دریافت منابع از سپرده‌گذار به مالکیت موقت وی درآورده و سپس آن را به صورت رهن در اختیار می‌گیرد و از محل رهنه بازده دارایی را به میزان سهم الشرکه از سرمایه خود دفعاتاً در سررسید یا به صورت ادواری به سپرده‌گذار پرداخت می‌کند. اصل سرمایه سپرده‌گذار در پایان طرح به وی برگشت می‌شود و عواید طرح به صورت پرداخت‌های ادواری و یا دفعاتاً در پایان دوره مشارکت به وی منتقل می‌گردد. در تأمین مالی اجاره (RFS) از گواهی‌های مشارکت رهنی، مشارکت رهنی ادواری، مضاربه رهنی، مضاربه رهنی ادواری، مزارعه رهنی، مزارعه رهنی ادواری، مغارسه رهنی، مغارسه رهنی ادواری، مساقات رهنی، مساقات رهنی ادواری، استصناع رهنی، استصناع رهنی ادواری و گواهی اجاره استفاده می‌شود.

۵. **تأمین مالی امانی (BFS):**^{۱۱} استفاده از سپرده سپرده‌گذار توسط مجری جهت تولید کالای معین و تحویل آن یا پرداخت وجه ناشی از فروش کالا در سررسید مشخص است. در تأمین مالی امانی (BFS) از گواهی امانت استفاده می‌شود.

۶. **تأمین مالی گروهی (RGF):**^{۱۲} تجمع منابع سپرده‌گذاران محدود و معین برای طرح خاص است که در آن، بانک، طرح‌نامه مجری در امر فعالیت اقتصادی را دریافت و پس از ارزیابی به سپرده‌گذاران معین معرفی و منابع لازم را برای انجام طرح مورد نظر تجهیز و در اختیار مجری قرار می‌دهد. بانک در مقاطع مشخص در طرح‌نامه، کارمزد خود را کسر و حسب نوع سیستم پایه یا زیرسیستم مالی بکار گرفته شده و خدمات مذکور در قراردادهای فی مابین، عواید حاصل را مطابق این آیین‌نامه تسهیم و حسب مورد تمام یا قسمتی از اصل سرمایه را به سپرده‌گذار اعاده می‌نماید. در تأمین مالی گروهی گواهی راستین صادر نمی‌شود.

۷. **تأمین شخصی راستین (RPS):**^{۱۳} به منظور فراهم نمودن شرایط رقابت و افزایش کارآمدی بیمه‌های اجتماعی و جلوگیری از انحصار و امتیاز ویژه برای صندوق‌های تأمین اجتماعی و بازنشستگی وفق مفاد مواد ۲۶-۳۱ قانون برنامه پنجم توسعه، صندوق‌های مستمری خصوصی و دولتی وفق ضوابط بانکداری راستین تأسیس می‌گردد. افراد

^۹ Installment Financial Sharing (IFS)

^{۱۰} Rent Financial Sharing (RFS)

^{۱۱} Bail Financial Sharing (BFS)

^{۱۲} Rastin Group Funding (RGF)

^{۱۳} Rastin Personal Security (RPS)

و همچنین کارگاه‌ها نسبت به مستخدمین خود می‌توانند بخشی از مبالغی که بر اساس قوانین و مقررات حاکم بر بیمه تأمین اجتماعی پرداخت می‌نمایند را به صندوق‌های مستمری موضوع تأمین شخصی راستین واریز و از مزایای آن مطابق مقررات برخوردار شوند. افراد و کارگاه‌ها به میزان مبالغ پرداختی به صندوق‌های مذکور از پرداخت حق بیمه موضوع بیمه تأمین اجتماعی معاف خواهند بود و به منظور تشویق استخدام و افزایش اشتغال، کارفرمای کارگاه‌هایی که کارکنان آنها برای پوشش‌های تأمین خود از تأمین شخصی راستین استفاده می‌نماید از پرداخت نیمی از سهم حق بیمه کارکن خود معاف می‌شود. در تکافل شخصی راستین (RPS) از گواهی‌های تأمین اجتماعی، گواهی تأمین شخصی و گواهی تأمین مستمری استفاده می‌شود.

۸. **تکافل اجتماعی راستین (RST)**^{۱۴}: در تکافل اجتماعی راستین اشخاص خیر می‌توانند منابع خود را برای امور خیریه یا عام المنفعه نزد بانک سپرده‌گذاری کنند تا بانک منافع یا اصل یا اصل و منافع سپرده‌گذاری را در قالب بیمه تکافل اجتماعی از طریق حواله یا به تقاضای شخص خیر بطور بلاعوض یا به صورت قرض در چارچوب مقررات بانکداری راستین نسبت به تکافل عام (وظیفه انسانی افراد جامعه در رفع نیازهای یکدیگر) یا ضمان اعاله (وظیفه حکومت در تأمین معیشت افراد جامعه) اقدام و در اختیار افراد ضعیف لازم‌الحمايه یا خانواده آنان قرار دهد. از طرفی بانک می‌تواند نسبت به اخذ وجوه برای سپرده وقفی اقدام نماید. سپرده وقفی آندسته از سپرده‌هایی است که واقف منابع مالی خود را تحت مقررات وقف در چارچوب ضوابط بانکداری راستین در اختیار بانک قرار داده تا منافع آن به افراد لازم‌الحمايه پرداخت گردد.

اقتضای لازم الحمايه مشمول تکافل عام و ضمان اعاله موضوع تکافل اجتماعی راستین که از عهده تأمین معاش اولیه خود یا خانواده خود برنمی‌آیند شامل افراد و خانواده‌های نیازمند، مسکین، تهیدست، مضطر، بیمار جسمی یا روانی، معلول یا فاقد عضو، محجور، زمین‌گیر، سالمند، آواره، اسیر، زندانی، تبعیدی، درراه‌مانده، یتیم، سیر، کودک سرراهی یا بی‌سرپرست، خسارت دیده، افراد ناتوان از پرداخت دیه جرایم غیرعمدی، خانواده‌های بدون سرپرست غیرمتمکن و سایر موارد مشابه و همچنین کلیه افرادی که مشمول دریافت فطریه، زکات، کفارات و صدقات هستند می‌شود. از سوی دیگر افرادی که از طرف خیرین خصوصی برای تخصیص منابع واریزی خود معرفی می‌گردند قطع نظر از اینکه در زمره افراد مندرج در فوق باشند یا نباشند لازم‌الحمايه محسوب می‌شوند.

تأمین حداقل معاش به صورت پرداخت یکباره یا مستمر می‌تواند در قالب بیمه‌های تکافل اجتماعی راستین از طریق بیمه‌های تعریف شده در ضوابط بانکداری راستین نظیر مسکن، بیمه ازدواج، شغل، آموزش، درمان، پرستاری، سوانح، خوراک، پوشاک، دفاع از حق، ایتم، از کارافتادگی، سرپرستی و کارگشایی صورت پذیرد.

سازمان بهزیستی، نهادهای خیریه و سازمان‌های حمایتی نمی‌توانند نسبت به دریافت منافع یا اصل یا اصل و منافع سپرده‌گذاری در راستای عملیات تکافل اجتماعی راستین و پرداخت آن به افراد لازم‌الحمايه و خانواده‌های آنان رأساً اقدام کنند و باید از طریق صدور حواله و ارسال آن به بانک ترتیبات لازم را فراهم کنند. بانک و اشخاص خیر دولتی و عمومی غیردولتی هرکدام بطور مجزا پرداخت‌های حمایتی را به نحوی که آسیبی به حیثیت حمایت شوندگان وارد نیاید در وب‌سایت خود افشا می‌کنند. همچنین بانکی که از زیرسیستم تکافل اجتماعی راستین استفاده می‌نماید گزارش عملکرد خود را طبق ضوابط بانک مرکزی به آن بانک تسلیم می‌نماید. بانک مرکزی

¹⁴ Rastin Social Takaful (RST)

نحوه عملکرد بانک را در ارتباط با عملیات تکافل اجتماعی راستین بررسی و در صورت اطلاع از وقوع هرگونه جرم یا تخلف حسب مورد مراتب را به مرجع ذیصلاح قضائی یا اداری اعلام می‌نماید. سازمانها و ارگانهای نظارتی اعم از سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات بر اجرای صحیح تکافل اجتماعی راستین نظارت لازم را خواهند داشت.

۹. **تأمین مالی حامی (SCF)**^{۱۵}: جذب و تجمیع منابع اشخاص برای هدف حمایتی خاص که در آن بانک براساس طرح‌نامه مجری در امر فعالیت حمایتی مشخص و پس از ارزیابی منابع لازم را برای انجام فعالیت مورد نظر از حامیان از طریق شبکه‌های اجتماعی تجهیز و بطور بلاعوض پس از کسر کارمزد خود به مجری پرداخت می‌کند. در تأمین مالی حامی (SCF) گواهی راستین صادر نمی‌شود.

۱۰. **تأمین وام جمعی (PPL)**^{۱۶}: جذب و تجمیع منابع اشخاص برای قرض بدون بهره به مجری که در آن بانک براساس طرح‌نامه مجری و پس از ارزیابی، منابع لازم را برای انجام فعالیت مورد نظر از طریق شبکه‌های اجتماعی از وام‌دهندگان تجهیز و به شکل قرض بدون بهره پس از کسر کارمزد خود در اختیار مجری قرار می‌دهد. در تأمین وام جمعی (PPL) گواهی راستین صادر نمی‌شود.

۱۱. **اوراق مبادله راستین (RSB)**^{۱۷}: اوراق بهادار دیجیتالی است که بر اساس عقد مبادله بین مبادل و متبادل منعقد می‌گردد بطوریکه بدل و مبدل و زمان آنها هر دو به یک اندازه است. متبادل ناشر اوراق بوده و به میزان ارزش اسمی آن به مبادل بدهکار است و باید در سررسید (اول/بدل) به دارنده اوراق (مبادل) بپردازد. متبادل متعهد است تا به اندازه بدل و زمان آن (زمان بدل) مبدل را به همان میزان و زمان آن (زمان مبدل) (یا ترکیبی از زمان و مبلغ را اختیار کند که حاصلضرب زمان بدل در مبلغ بدل مساوی همین حاصلضرب برای زمان و مبلغ مبدل باشد)، در اختیار مبادل قرار دهد و در سررسید (دوم/مبدل) مبادل متعهد می‌شود تا مبدل را به متبادل پرداخت نماید. در این اوراق از نرخ بهره استفاده نمی‌شود. اوراق مبادله راستین می‌تواند در چهار نوع کلی اوراق مبادله راستین بانک مرکزی، اوراق مبادله راستین خزانه، اوراق مبادله راستین بانکی و اوراق مبادله راستین تجاری و در شرایط خاص بصورت ریالی و ارزی صادر می‌شود. با توجه به اینکه اوراق مبادله راستین مبتنی بر عمل مشارکت نیست و فقط حاکی از مبادله دارایی در زمان بین طرفین است مشمول قواعد سیستم پایه و زیرسیستم‌های مالی مشارکت در سود و زیان راستین نیست ولی از زیرساخت‌های آن نظیر سازمان و تشکیلات و بازار گواهی راستین استفاده می‌نماید.

۱۲. **سپرده مبادله راستین (RSD)**^{۱۸}: سپرده‌گذار با افتتاح حساب سپرده مبادله راستین ذیحق می‌گردد تا نسبت به مبلغ سپرده برای مدتی که منابع خود را در این سپرده سپرده‌گذاری کرده است به همان میزان و برای همان مدت از وام بدون بهره بانک استفاده نماید سپس وجه قرض گرفته شده را به بانک مسترد نماید. سپرده‌گذار و بانک توافق می‌نمایند که ترکیبی از مبلغ و مدت را به گونه‌ای انتخاب کنند تا همواره میزان حاصلضرب وجه در مدت برای هر دو قرض مساوی باشد. از زمان سپرده‌گذاری تا زمان سررسید اول است سپرده‌گذار مقرض و بانک مقرض است و از زمان سررسید اول تا زمان بازدریافت منابع سپرده‌گذار مقرض و بانک مقرض می‌باشد. سپرده مبادله راستین

¹⁵ Sponsor Crowd Funding (SCF)

¹⁶ Peer to Peer Loan (PPL)

¹⁷ Rastin Swap Bond (RSB)

¹⁸ Rastin Swap Deposit (RSD)

می‌تواند بصورت ریالی و ارزی افتتاح شود.

۱۳. **کارت مبادله راستین (RSC)**^{۱۹}: خریدار (دارنده) کارت با رجوع به صادرکننده کارت درخواست می‌نماید تا صادرکننده مبلغ معینی را برای مدت معین در کارت شارژ می‌کند. از بابت این خدمت، دارنده کارت متعهد می‌شود تا همان مبلغ را برای همان مدت یا ترکیبی از مبلغ و مدت را که حاصلضرب آن با مبلغ و مدت شارژ شده معادل باشد را در حساب بانک به عاریه بسپارد. کارت مبادله راستین می‌تواند بصورت ریالی و ارزی صادر شود.

سیستم‌های مکمل

سیستم‌های مکمل در بانکداری راستین اشاره به ابداعات، سامانه‌ها و روش‌های تکمیلی در بانکداری راستین دارد و شامل موارد زیر می‌باشد:

۱. **سامانه بازار گواهی راستین (RCM)**^{۲۰}: بانک نسبت به ایجاد سامانه بازار گواهی راستین (RCM) با مشخصات و قابلیت‌های متنوع طبق ضوابط مشخص در بانکداری راستین اقدام می‌کند. انواع گواهی‌های راستین و همچنین اوراق مبادله راستین در این سامانه قابل خرید و فروش و انتقال هستند. بانک تحت سامانه «بازار گواهی راستین (RCM)» پورتال اطلاعات طرح‌ها و مجریان بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین را فعال می‌کند و اطلاعات طرح‌های تأمین مالی شده در بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین و مجریان آنها را به رایگان از طریق همان پورتال در دسترس عموم قرار می‌دهد. سیستم مزبور باید توانایی بهنگام شدن اطلاعات گواهی‌ها را بصورت آنلاین در معامله، تسویه، افزایش سرمایه یا هرگونه عملیات انتقال و خرید و فروش گواهی‌های راستین و اوراق مبادله راستین در پایگاه داده‌های خود داشته باشد.

۲. **سامانه تأمین مالی جمعی (CFS)**^{۲۱}: سیستم مبتنی بر وب تجمع منابع برای طرح‌های تأمین مالی حامی (SCF) و تأمین وام جمعی (PPL) در بانک مشارکت راستین از طریق شبکه‌های اجتماعی است.

۳. **سامانه بازرسی و پایش عملیات (OCM)**^{۲۲}: سامانه بازرسی و پایش عملیات (OCM) سیستم کامپیوتری مبتنی بر وب است که امکان بازرسی و کنترل فعالیت‌های مختلف پرسنل بانک را بصورت آنلاین فراهم می‌کند. بانک نسبت به ایجاد این سامانه با مشخصات و قابلیت‌های آنلاین جهت بازرسی تمامی عملیات براساس دستورالعمل‌های اجرایی بانکداری راستین اقدام می‌کند. پایش تمامی عملیات واحدها، مشتریان و کارکنان واحدهای مختلف ادارات و شعب بانک بصورت آنلاین و نامحسوس به منظور کشف عملیات نامأنوس، عدم تطابق حساب‌ها، عدم تطابق اسناد با حساب‌ها، اختلاس، تبانی و تقلب و غیره^{۲۳} و با سطوح مختلف دسترسی و روتین‌های گزارشگری و تحلیل داده‌ها و داده‌کاوی^{۲۴} و سیستم‌های شناسایی و پیگیری حملات سایبری به سیستم و برقراری سیستم کنترل داخلی خواهد بود.

۴. **سامانه ثبت وثیقه (CRS)**^{۲۵}: اداره ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به ایجاد «سامانه ثبت وثیقه (CRS)» برای

¹⁹ Rastin Swap Card (RSC)

²⁰ Rastin Certificate Market (RCM)

²¹ Crowd Funding System (CFS)

²² Operation Control and Monitor (OCM)

²³ Fraud Detection

²⁴ Data Mining

²⁵ Collateral Registration System (CRS)

وثایق منقول و غیرمنقول بصورت یکپارچه اقدام و مراتب را جهت اجرا به دفاتر اسناد رسمی ابلاغ می‌کند. بانک‌ها، دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع ذیصلاح به تشخیص سازمان ثبت اسناد و املاک کشور هنگام ترهین و مراجع قضائی هنگام بازداشت اموال اعم از منقول یا غیرمنقول اطلاعات مرهونه یا مال بازداشتی را در «سامانه ثبت وثیقه (CRS)» ثبت می‌نمایند. «سامانه ثبت وثیقه» بصورت یکپارچه بوده و با تطبیق اطلاعات ارائه شده مال ترهینی در پایگاه داده‌های سامانه فقط مرهونه را براساس یک شناسه منحصر بفرد ثبت می‌کند بدین منظور که مال مورد نظر قبلاً به رهن کسی نرفته یا توسط اشخاص یا مراجع صالحه بازداشت نشده باشد. اداره ثبت اسناد و املاک کشور این امکان را فراهم می‌آورد تا بانک‌ها و سایر نهادها و سازمان‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی بتوانند از وضعیت ترهین دارایی‌های منقول و غیرمنقول و گواهی‌های ضمانت ثبت شده در «سامانه ثبت وثیقه (CRS)» بصورت آنلاین استعلام کنند. از طرفی در راستای ایجاد فضای سالم برای انجام مزایده‌های وثائق موضوع اجرای مفاد اسناد لازم الاجرا سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اقدام به تأسیس وبسایت تخصصی مزایده اموال بصورت یکپارچه و با قابلیت پایگاه‌های داده رابطه‌ای^{۲۶} و با امکانات انجام مزایده می‌نماید. این پایگاه داده بطور پویا متصل به سامانه ثبت وثائق (CRS) است.

۵. **تبدیل دارائی به گواهی ضمانت (MSS)**^{۲۷} بانک‌ها می‌توانند با تقویم ارزش دارایی اشخاص اقدام به صدور گواهی ضمانت در قطعات مختلف برای مدت مشخص به نام مالک دارایی نمایند. مالک گواهی ضمانت می‌تواند گواهی خود را به بانک‌ها و یا سایر نهادها یا اشخاص حقیقی یا حقوقی (پذیرنده گواهی ضمانت) اصالتاً یا نیابتاً به عنوان وثیقه یا ضمانت ارائه کند. اخذ گواهی ضمانت به عنوان تضمین تعهدات مالک آن می‌تواند طبق قراردادهای عادی یا رسمی انجام پذیرد.

بانک صادرکننده پس از ضبط گواهی ضمانت می‌تواند با استفاده از پروتکل برداشت بین بانکی (IWP) یا از محل وثیقه مطالبات خود را از حساب‌های مالک گواهی ضمانت در سیستم بانکی برداشت نماید. چنانچه بانک صادرکننده گواهی ضمانت ورشکست شود ذینفع گواهی ضمانت داخل در غرما نخواهد بود و مدیر تصفیه از محل وثیقه ترهینی بانک مبلغ اسمی گواهی ضمانت را به ذینفع پرداخت خواهد کرد.

۶. **تهاتر تعهدات پشت سرهم (SCC)**^{۲۸} تمهیدات لازم برای تسویه تعهدات افرادی که از یک سو به فردی بدهکار و از سویی از فرد دیگر طلبکارند را در ارتباط با زنجیره‌ای از تعهدات و مطالبات مجموعه‌ای از اشخاص فراهم می‌آورد. بر این اساس بانک‌ها، دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع ذیصلاح می‌توانند تا در تهاتر تعهدات پشت سرهم اشخاص وفق قوانین و مقررات، تعهدات پشت سرهم چند شخص را تا اندازه‌ای که دیون آنها با هم معادله می‌نمایند به تهاتر برطرف و وثایق و تضمینات آنان را به میزان تهاتر شده آزاد کنند.

۷. **پروتکل برداشت بین بانکی (IWP)**^{۲۹} پروتکل برداشت بین بانکی (IWP) توافقنامه‌ای بین بانکی و زیر نظر بانک مرکزی است که به بانک اجازه می‌دهد تا مطالبات خود بابت قراردادهای لازم الاجرا یا اسناد تجاری و مطالبات مشتریان بابت اسناد تجاری (چک، سفته و برات) را پس از تهی‌سازی حساب محال علیه و دیگر حسابهای مدیون و پس از آن حساب‌های ضامنین وی نزد بانک محال علیه از سایر حساب‌های وی و پس از آن حساب‌های

²⁶ Relational Database Management System

²⁷ Mortgage Securitization System (MMS)

²⁸ Serial Commitments Clearance (SCC)

²⁹ Interbank Withdrawal Protocol (IWP)

ضامین وی نزد بانک‌های دیگر بصورت آنلاین برداشت کند. وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی که درآمد و مخارج آنها در بودجه عمومی دولت منظور می‌گردد و دارای ردیف بودجه‌ای هستند مشمول برداشت از حساب مدیون توسط بانک‌ها از طریق پروتکل برداشت بین بانکی نیستند. شرکت‌های دولتی و سایر سازمان‌ها و موسسات وابسته به دولت و نهادهای عمومی غیردولتی که از بودجه عمومی استفاده نمی‌کنند از جمله شهرداری‌ها، سازمان‌های بیمه و خدمات درمانی و صندوق‌های بازنشستگی و تأمین اجتماعی و بنیادها و ارگان‌های انقلابی و مزارات و بقاع متبرکه مشمول این پروتکل می‌شوند.

بانک مرکزی به منظور اجرای این پروتکل در سطح تمامی بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری کشور زمینه و تمهیدات الزام‌آور و بسترهای قانونی و الکترونیکی لازم را فراهم می‌آورد. نرم افزار «پروتکل برداشت بین بانکی» در صورت درخواست ذینفع به صورت خودکار به محض واریز وجهی به حساب‌های مدیون در همان لحظه آن را به حساب طلبکار واریز و اطلاعات آن را در پایگاه داده نزد بانک مرکزی بهنگام می‌نماید. لذا لازم است به هریک از مشتریان بانک‌ها شناسه بانکی منحصر بفرد نزد سیستم بانکی تخصیص داده شود و از طرفی اسناد تجاری اعم از چک، سفته و برات باید دارای شماره سریال منحصر بفرد و اختصاصی باشند.

بانک‌ها بر اساس این پروتکل شرایط لازم برای وصول مطالبات سررسید شده، معوق، مشکوک الوصول و سوخت شده خود و مطالبات مشتریان خود که از تسهیلات، چک، سفته یا برات ایجاد شده و اسناد آنها به طریق قبل از اجرا شدن این سیستم بصورت غیریکپارچه نگهداری می‌شود را با استفاده از این پروتکل فراهم می‌کنند.

۸. **سامانه تسویه اوراق بدون کاغذ غیرربوی (NSSSS)**^{۳۰} بانک مرکزی نسبت به ایجاد سامانه یکپارچه تسویه اوراق بدون کاغذ غیرربوی (NSSSS) با مشخصات و قابلیت‌های متنوع اقدام و پورتال ثبت اطلاعات طرح‌ها و مجریان بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین را طراحی و فعال می‌کند. عدم مغایرت با شرع شرط لازم برای ورود اوراق بهادار و ابزار تأمین مالی به این سامانه است.

سامانه بازار گواهی راستین (RCM) بانک‌ها منطبق با استانداردهای بانک مرکزی طراحی می‌شود بطوریکه به صورت آنلاین اطلاعات طرح‌های تأمین مالی شده از طریق بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین و مجریان و گواهی‌های راستین آنها در پایگاه داده‌های «سامانه یکپارچه تسویه اوراق بدون کاغذ غیرربوی (NSSSS)» روزرسانی شود. سیستم مزبور باید توانایی بهنگام کردن اطلاعات گواهی‌ها و اوراق معامله شده در سامانه بانک‌ها را بصورت آنلاین برای هر معامله، تسویه، افزایش سرمایه یا هرگونه عملیات انتقال و خرید و فروش گواهی‌ها و اوراق مبادله راستین داشته باشد و در پایگاه داده‌های خود ثبت و بهنگام کند.

۹. **سیستم کشف پولشویی (MLD)**^{۳۱} کلیه عملیات تجاری یا مالی به قصد انتفاع یا غیرانتفاعی از لحاظ مالی تبادل‌های اقتصادی هستند که مشمول نظام اطلاعاتی سیستم مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند. همچنین با هر معامله و انتقال کالا یا خدمت باید یک پرداخت و دریافت پولی اعم از نقدی یا وعده‌دار وجود داشته باشد. دو اطلاع از هر معامله یعنی اطلاعات کالایی و اطلاعات پولی قابل تطبیق هستند و اگر منطبق بر هم نباشند باید خلل و ظنی از نوع پولشویی در معامله وجود داشته باشد. سیستم کشف پولشویی (MLD) شرایط ساختاری و الکترونیکی تطبیق اطلاعات مالیاتی با اطلاعات بانکی را فراهم می‌آورد. چنانچه شرایط لازم به گونه‌ای اطراف معاملات اقتصاد

³⁰ Non-Usury Scripless Security Settlement System (NSSSS)

³¹ Money Laundering Detection System (MLD)

زیرزمینی را ملزم به استفاده از شبکه بانکی نماید و سازمان مالیاتی کشور نظارت خاص بر معاملات عمده و حمل و نقل کالاها داشته باشد عملیات اقتصاد زیرزمینی از طریق تطبیق اطلاعات معاملات و اطلاعات پولی در سیستم کشف پولشویی (MLD) قابل کشف و رهگیری است. کلیه بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض الحسنه مکلف می‌گردند به منظور تسهیل در کشف عملیات پولشویی و مبارزه با آن اطلاعات تراکنش‌های بانکی اشخاص را جهت تطبیق با اطلاعات اسناد مالیاتی معاملات (فاکتورهای فروش) مربوط به مبادله کالا و خدمت در هر معامله و برای هر شخص، در اختیار شورای عالی مبارزه با پولشویی قرار دهند. شورای مذکور زمینه لازم برای داده کاوی و کشف ظن عمل پولشویی را بطور مکانیزه و با استفاده از نرم افزارهای کامپیوتری و فناوری اطلاعات و ارتباطات فراهم می‌آورد. از طرفی سازمان امور مالیاتی کشور با هماهنگی بانک مرکزی مکلف می‌شود تا فرآیندهای وصول مالیات را در قالب مالیات بر ارزش افزوده به گونه‌ای مکانیزه نماید تا داده‌ها و اطلاعات مودیان مالیاتی به سهولت قابل تطبیق با اطلاعات تراکنش بانکی آنان در شبکه بانکی کشور باشد.

جلوگیری از اسراف و اصلاح الگوی مصرف منابع بانکی

به منظور اصلاح الگوی مصرف منابع بانکی و تولید محصولات و سرمایه‌گذاری در جهت منع اسراف و تبذیر و جلوگیری از اتلاف منابع که تبعات زیانبار اقتصادی و اجتماعی آن بیش از ربا است و همچنین افزایش بهره‌وری، بانک مکلف به رعایت موارد مشخص در عملیات بانکی می‌شود. بانک‌ها باید در جهت کاهش هزینه‌های عملیاتی و تسهیل ارائه خدمات بانکی به مشتریان خود سیستم‌های عملیاتی خود را مکانیزه کنند و با مهندسی مجدد فرآیندهای عملیاتی خود را اقتصادی، امن و اصلاح نموده و با کاهش تدریجی شعب فیزیکی و جلوگیری از تعدد و تراکم بی‌رویه شعب و خرید خدمات متقابل بانکها از یکدیگر برای انجام امور بانکی مشتریان و ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت‌های خدمات مالی، پرسنل مازاد خود را با آموزش‌های لازم به بخش خدمات بانکی مکمل از قبیل مشاغل چون ارزیاب، ناظر (امین)، واسط، کارگزار، مشاور سرمایه‌گذاری، ارزشیاب، بازارگردان، ناشر، معامله‌گر، سبدگردان، شرکت تأمین سرمایه، صندوق سرمایه‌گذاری، موسسه رتبه‌بندی، موسسه پردازش اطلاعات مالی، موسسه اعتبارسنجی، موسسه خدمات IT مالی و غیره منتقل نمایند.

بانک‌ها مکلف می‌شوند تا منابع مالی در اختیار خود را به طرح‌هایی اختصاص دهند که از قبل راه حل عملیاتی موارد زیر در طرح‌نامه بررسی شده باشد بطوریکه: منجر به کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری، تولید، توزیع و مصرف و افزایش بهره‌وری و ایجاد حداقل ضایعات و فرآورده‌های معیوب یا پایین‌تر از استاندارد و حداقل تباهی، دورریزی یا زبالگی شود. عمر بازدهی مفید سرمایه‌گذاری و محصولات بادوام و نیمه‌بادوام و ساختمان‌ها، سازه‌ها، تأسیسات و ماشین‌آلات طولانی باشد. ملاحظات راه‌سازی و حمل و نقل به نحوی تأمین شود تا توان حمل بار و تردد بیشتر فراهم عمر راه‌ها، تأسیسات و مستحقات آنها طولانی شود. ملاحظات مصرف بهینه انرژی و سوخت در ساختمان، تأسیسات، ماشین‌آلات و محصولات رعایت شده باشد. از فرسایش خاک کشاورزی جلوگیری کند. مرگ و میر را کاهش و سبب افزایش طول عمر انسان‌ها شود. سبب تولید پاک و کاهش آلودگی‌های زیست محیطی گردد و باعث تولید و مصرف پایدار شده و حلقه‌های اکولوژیک تولید صنعتی ایجاد نماید. از بهره‌برداری ناصحیح معادن جلوگیری کند. نحوه ارتقاء سرمایه‌گذاری از قبل بررسی و امکان آن در طراحی منظور شده باشد. تمهیدات و تدابیر لازم برای مقابله با حوادث

طبیعی در مرحله طراحی از قبل پیش‌بینی و اتخاذ شده و تمهیدات و تدابیر لازم برای حفظ و حفاظت از سرمایه‌گذاری و محصول از هرگونه افساد سریع یا تدریجی ناشی از عوامل محیطی از قبیل دما، حوادث طبیعی و عوارض جوی و مواردی نظیر زنگ زدگی و خوردگی به دلیل رطوبت یا اسیدیته آب و هوا از قبل پیش‌بینی و اعمال شود. از استانداردهای یکسان اتصال ماشین‌ها، سیستم‌ها، قطعات و دستگاه‌های مکانیکی، الکترومکانیکی، الکتریکی و الکترونیکی در دستگاه‌های مختلف استفاده شود. و از اتلاف منابع در اثر ترکیب نابهینه عوامل تولید جلوگیری کند.

احیای اراضی موات

بانک می‌تواند طرح‌هایی که به منظور احیای اراضی موات ارائه می‌گردد را با رعایت قوانین مربوطه تأمین مالی کند. دولت می‌تواند اراضی موات که سند مالکیت رسمی آن به نام دولت ثبت و صادر گردیده و به منظور احیا در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد را در صورتی که مجری طرح خود در آن اراضی را به مرحله بهره‌برداری برساند با رعایت موازین قانونی به نام مجری و یا در صورتی که در رهن بانک قرار گرفته باشد و یا براساس قرارداد فی‌ما بین حق جانشینی برای بانک متصور باشد، به نام بانک یا شخص مورد نظر بانک به جانشینی منتقل نماید. در راستای ایجاد اشتغال و توسعه بخش‌های کشاورزی، صنعت، معدن، مسکن و گردشگری و آبادانی و عمران مناطق مختلف دستگاه‌های دولتی متولی املاک مکلف می‌شوند تا از متقاضیان واجد شرایط حمایت کنند.

شفافیت، افشا و حکمرانی در بانک

بانک و اطراف قراردادهای منعقد با بانک در اجرای بانکداری راستین باید مقررات نظارتی بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار در ارتباط با شفافیت مالی، افشای اطلاعات و حکمرانی^{۳۲} را رعایت نمایند.

اجرای مفاد اسناد لازم الاجرا

تمامی قراردادهایی که در بانک‌ها و در اجرای بانکداری راستین بین طرفین منعقد و مبادله می‌گردد در حکم اسناد رسمی و لازم الاجرا است و از طریق واحد جدیدی به نام اجرای اسناد بانک و توسط مأمورین اجرای مربوط به اجرا گذارده می‌شود. چنانچه بدهکار نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام ننماید اجرای اسناد بانک پس از ارزیابی مورد معامله و قطعیت آن، با برگزاری مزایده نسبت به وصول مطالبات خود به میزان طلب قانونی اقدام و مازاد را به راهن مسترد می‌نماید. چارچوب تشکیلات اداری و نظارتی و نحوه انجام عملیات اجرایی مطابق آیین‌نامه اجرای مفاد اسناد لازم الاجرای بانکها و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی در بانکداری راستین خواهد بود.

صیانت از بانکداری راستین

نظر به اهمیت صیانت از دستاوردهای بانکداری راستین لازم است تا کمیته‌ای متشکل از مجربین این شیوه بانکداری با عنوان کمیته صیانت از بانکداری راستین تحت نظارت بانک مرکزی بر حسن جریان عملکرد و آموزش و توسعه و رفع نواقص احتمالی و مشکلات نظری و حقوقی و تکمیل یا طراحی فرآیندهای مطرح شده یا جدید برای مدت

^{۳۲} منظور از حکمرانی همان حاکمیت شرکتی است که ترجمه عبارت Corporate Governance می‌باشد.

۵ سال تشکیل شود. سازمان و شیوه فعالیت این کمیته در مقررات بانکداری راستین مدون شده است. وزارت علوم، فناوری و تحقیقات نیز نسبت به تأسیس رشته بانکداری راستین و خدمات مالی مرتبط با آن نظیر بازاریابی، ارزیابی، نظارت، کارگزاری و مشاوره مالی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی با حفظ مفاهیم مقرر در ضوابط و مقررات بانکداری راستین و توسعه‌های اصلاحی و تکمیلی آتی این شیوه بانکداری اقدام می‌نماید.

به منظور حفظ و پاسداری از بانکداری راستین و حقوق سپرده‌گذاران و مجریان و اشخاصی که بانک را امین خود می‌دانند تمامی پرسنل در همه سطوح مختلف مدیریتی و صف موظف می‌شوند تا مقررات بانکداری راستین را به دقت اجراء و از هرگونه تخلف نسبت به آن پرهیز کنند؛ در غیر این صورت با متخلف برخورد خواهد شد. انواع تخلفات و مجازات و نحوه رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان در مقررات بانکداری راستین تعریف شده است.

پیشنویس لوایح و آیین‌نامه‌های تدوین شده

۱. پیشنویس لایحه بانکداری راستین
۲. پیشنویس آیین‌نامه اجرایی بانکداری راستین
۳. پیشنویس آیین‌نامه اجرایی شفافیت مالی، حکمرانی و افشای اطلاعات بانک در بانکداری راستین
۴. پیشنویس آیین‌نامه اجرای مفاد اسناد لازم الاجرای بانکها و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی در بانکداری راستین

مستندات بانکداری راستین

مستندات بانکداری راستین در سایت <http://www.bidabad.ir> قابل دسترسی است.

بانکداری راستین

Rastin Banking

**Rastin Banking Bill and
Executive Regulations**

لایحه و آیین‌نامه اجرایی بانکداری راستین

۱ - لایحه: پیشنویس لایحه قانونی بانکداری راستین

بیژن بیدآباد، آذرننگ امیراستوار، سعید عبداللهی، محمود الهیاری‌فرد، اسکندر پردل، مریم حیدری، علیرضا شفیعی، محمدعلی پوربهرز. بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-banking-bill.pdf>

۲ - آیین‌نامه اجرایی: پیشنویس آیین‌نامه اجرایی بانکداری راستین

بیژن بیدآباد، آذرننگ امیراستوار، سعید عبداللهی، محمود الهیاری‌فرد، اسکندر پردل، مریم حیدری، علیرضا

شفیعی، محمدعلی پوربهرز. بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-banking-regulation.pdf>

۳ - **مقاله:** بررسی فقهی و حقوقی مقررات بانکداری بدون ربا در ایران و پیشنهاد لایحه و آئین نامه اجرایی

بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات اولین سمینار از سلسله سمینارهای تخصصی نقد و بررسی قوانین، مقررات و نظام بانکداری ایران با رویکرد اسلامی با عنوان «قوانین و مقررات مرتبط با عملیات بانکداری». مؤسسه نوین پژوهان و پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تهران، ۲۸ خرداد ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/jurist-legal-banking-fa.pdf>

4 - **Article:** General Regulatory Framework in Rastin Profit and Loss Sharing Banking (Part I-Operational Context)

Bijan Bidabad .Journal of Business and Finance in Emerging Markets, JBFEM, [S.l.], v.1, n.1, p.11-26, May 2018. Social Science & Business Research Network (SSBRN). ISSN 2580-5568 .

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-regulatory-en-I.pdf>

<https://doi.org/10.32770/jbfem.vol1111-26>

5 - **Article:** General Regulatory Framework in Rastin Profit and Loss Sharing Banking (Part II-Legal Groundwork)

Bijan Bidabad.

Journal of Business and Finance in Emerging Markets, JBFEM, [S.l.], v.1, n.2, p.109-126, Nov.2018. Social Science & Business Research Network (SSBRN). ISSN 2580-5568.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-regulatory-en-II.pdf>

<https://doi.org/10.32770/jbfem.vol1109-126>

6 - **Article:** General Regulatory Framework in Rastin Profit and Loss Sharing Banking (Part III-Auxiliary Provisions)

Bijan Bidabad .Bijan Bidabad.,Journal of Business and Finance in Emerging Markets, JBFEM, Vol 2, No.1, pp.51-65, May 2019. Social Science & Business Research Network (SSBRN). ISSN 2580-5568.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-regulatory-en-III.pdf>

<https://doi.org/10.32770/jbfem.vol251-66>

Rastin Banking Books

کتاب بانکداری راستین

۷ - **کتاب:** بانکداری راستین، سیستم نوین بانکداری اسلامی عملیاتی، جلد اول: مباحث نظری

بیژن بیدآباد. چاپ مؤسسه نوین پژوهان دانش راستین، تهران، ۱۳۹۵.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-1-fa.pdf>

<http://pub.npdr.ir/product/بانکداری-راستین-جلد-۱>

۸ - **کتاب:** بانکداری راستین، سیستم نوین بانکداری اسلامی عملیاتی، جلد دوم: مباحث کاربردی

بیژن بیدآباد. چاپ مؤسسه نوین پژوهان دانش راستین، تهران، ۱۳۹۵.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-2-fa.pdf>

<http://pub.npdr.ir/product/بانکداری-راستین-جلد-۲-سیستم-نوین-بانکداری>

۹ - **کتاب:** بانکداری راستین، سیستم نوین بانکداری اسلامی عملیاتی، جلد سوم: مباحث اجرایی
بیژن بیدآباد. چاپ مؤسسه نوین پژوهان دانش راستین، تهران، ۱۳۹۵.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-3-fa.pdf>

<http://pub.npdr.ir/product/بانکداری-راستین-سیستم-نوین-بانکداری-۱-۲>

10 - Book: Rastin Banking: New Operational Islamic Banking System, Volume One, Theoretical Foundations

Bijan Bidabad .Lap Lambert Academic Publishing, OmniScriptum GmbH & Co.KG.

ISBN: 978-3-659-54463-74. 2014.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-banking-theory-en.pdf>

[http://www.amazon.com/Rastin-Banking-Operational-Theoretical-](http://www.amazon.com/Rastin-Banking-Operational-Theoretical-Foundations/dp/3659544639/ref=sr_1_2?s=books&ie=UTF8&qid=1402563518&sr=1-2)

[Foundations/dp/3659544639/ref=sr_1_2?s=books&ie=UTF8&qid=1402563518&sr=1-2](http://www.amazon.com/Rastin-Banking-Operational-Theoretical-Foundations/dp/3659544639/ref=sr_1_2?s=books&ie=UTF8&qid=1402563518&sr=1-2)

11 - Book: Rastin Banking: New Operational Islamic Banking System, Volume Two, Application Issues

Bijan Bidabad .Lap Lambert Academic Publishing, OmniScriptum GmbH & Co.KG.

ISBN: 978-3-659-55210-6. 2014.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-banking-application-en.pdf>

[http://www.amazon.com/Rastin-Banking-II-Operational-](http://www.amazon.com/Rastin-Banking-II-Operational-Application/dp/3659552100/ref=sr_1_1?s=books&ie=UTF8&qid=1404643353&sr=1-1)

[Application/dp/3659552100/ref=sr_1_1?s=books&ie=UTF8&qid=1404643353&sr=1-1](http://www.amazon.com/Rastin-Banking-II-Operational-Application/dp/3659552100/ref=sr_1_1?s=books&ie=UTF8&qid=1404643353&sr=1-1)

12 - Book: Rastin Banking: New Operational Islamic Banking System, Volume Three, Legal Issues

Bijan Bidabad .Lap Lambert Academic Publishing, OmniScriptum GmbH & Co.KG.

Rastin Banking Generals

کلیات بانکداری راستین

۱۳ - مقاله: شمائی از بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-glance-fa.pdf>

۱۴ - مقاله: ویژگی های کلی بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. مجله بانک و اقتصاد، شماره ۱۱۹، شهریور ۱۳۹۱، صفحات ۳۲-۱۸.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-general.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-general.pptx>

۱۵ - مقاله: نظری اجمالی بر بانکداری راستین، سیستم نوین بانکداری اسلامی عملیاتی

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-bird-eye-view-fa.pdf>

۱۶ - مقاله: بانکداری راستین و تحول بانکداری در ایران

بیژن بیدآباد، محمود اللهیاری فرد. نامه اتاق بازرگانی، مهر ۱۳۹۲، سال هشتاد و پنجم، شماره ۸۱، صفحات ۱۲-۱۱.

<https://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-change.pdf>

<https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1053820>

۱۷ - مقاله: راه حل عملیاتی رفع مشکلات بانکداری کشور

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات دومین کنفرانس ملی رویکرد بانکداری اسلامی در تحقق اقتصاد مقاومتی. مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی راغب اصفهانی، ۲۷ بهمن ۱۳۹۵، اصفهان.

<http://www.bidabad.ir/doc/Iran-Banking-Reform-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/Iran-Banking-Reform-fa.pptx>

18 - Article: Rastin Banking, New Operational Islamic Banking System (A bird's eye view)

Bijan Bidabad. Islamic Finance News (IFN), Vol.10, Issue: 28, 17, July, 2013, pp.16-18.

REDMoney Group.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-bird-eye-view-en.pdf>

<https://islamicfinancenews.com/sites/default/files/newsletters/v10i28.pdf>

19 - Article: A Glance at Rastin Banking

Bijan Bidabad. 2013. Bangladesh Journal of Multidisciplinary Scientific Research, Vol.1, no.2, PP.1-18, 2019. Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB). ISSN: 2687-850X E-ISSN: 2687-8518.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-glance-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/BJMSR/article/view/354/581>

20 - Article: General Characteristics of Rastin Banking

Bijan Bidabad. Proceeding of the 3rd International Conference on Economics, Political, Law and Fiscal Sciences (EPLS '14). World Scientific and Engineering Academy and Society (WSEAS). Transilvania University of Brasov, Brasov, Romania, pp.145-155, June 26-28, 2014. Reprinted: Asian Finance & Banking Review, 3(2), 7-25, 2019. Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB). P-ISSN: 2576-1161; E-ISSN: 2576-1188.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/asfbr/article/view/351>

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-general-en.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-general-en.pptx>

Rastin Banking General Topics

مباحث کلی در بانکداری راستین

۲۱ - مقاله: تحلیل فقهی - اقتصادی ربا در وامهای مصرفی و سرمایه گذاری و کاستیهای فقه متداول در کشف

احکام شارع

بیژن بیدآباد، عبدالرضا هرسینی. پژوهشکده پولی و بانکی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۲، تهران. ارائه شده به همایش دوسالانه اقتصاد اسلامی، پژوهشکده اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۱۳۸۲. چاپ

مجدد در مجله بانک و اقتصاد شماره‌های: ۱۰۶: خرداد ۱۳۸۹ صفحات: ۴۲-۳۸؛ ۱۰۸: مرداد ۱۳۸۹ صفحات: ۴۱-۳۶؛ ۱۰۹: شهریور ۱۳۸۹ صفحات: ۳۸-۳۴؛ ۱۱۱: آبان ۱۳۸۹ صفحات: ۳۸-۳۴؛ ۱۱۲: آذر ۱۳۸۹ صفحات: ۴۴-۴۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/reba-fa.pdf>

۲۲ - مقاله: شرکت سهامی بانک غیررئوی و بازیابی ماهیت ربوی و غیررئوی عملیات بانکی متداول
بیژن بیدآباد، عبدالرضا هرسینی. مجموعه مقالات سومین همایش دوسالانه اقتصاد اسلامی «نظریه اقتصاد اسلامی و عملکرد اقتصاد ایران»، صفحات ۲۲۴-۱۹۳. پژوهشکده اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۴-۳ دی ۱۳۸۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/sherkat-sahami-bank.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/sherkatbank.ppt>

۲۳ - مقاله: فناوری اطلاعات و ارتباطات در تحقق سازوکار مشارکت در سود و زیان (PLS)، بانکداری اسلامی

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. فصلنامه علمی - پژوهشی اقتصاد و تجارت نوین، سال اول، شماره سوم، زمستان ۱۳۸۴، صفحات ۳۷-۱. چاپ مجدد در مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی، بانک انصار، ۹-۸ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

http://www.bidabad.ir/doc/Pls_it-fa.pdf

<http://prd.moc.gov.ir/jnec/farsi/3rd/Article2.pdf>

۲۴ - مقاله: کارایی نسبی مدیریت دارایی و بدهی (ALM) در بانکداری اسلامی
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. فصلنامه علمی - پژوهشی اقتصاد و تجارت نوین، سال سوم، شماره دوازدهم، بهار ۱۳۸۷، صفحات ۱۲۸-۱۰۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/alm-farsi.pdf>

۲۵ - مقاله: بانکداری بدون ربا در برابر بحران‌های اقتصادی
بیژن بیدآباد. مجله بانک و اقتصاد، آذر ۱۳۸۸، شماره ۱۰۳، صفحات ۲۷-۲۲.

۲۶ - مقاله: جلوگیری از نوسانات و بحرانهای اقتصادی ادواری با ابزار نوین مالی و اصلاح ساختار بانکی
بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/bohran-va-abzare-mali.pdf>

۲۷ - مقاله: راهبرد تحول ساختار بانکی
بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات همایش بررسی ابعاد و روش‌های تأمین مالی در کشور با تأکید بر نقش بانک، بیمه و بازارهای سرمایه، صفحات ۱۳۲-۹۳. وزارت امور اقتصادی و دارایی، دانشگاه پیام نور و بانک ملی ایران،

تهران، ۲۸ تیر ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/rahborde-tahavole-bank.pdf>

۲۸ - **مقاله:** امنیت تعاملات بانکی مبتنی بر فناوری اطلاعات در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. مجله بانک و اقتصاد شماره: ۱۱۶: آذر ۱۳۹۰ صفحات: ۴۰-۳۷.

<http://www.bidabad.ir/doc/amniyat-taamolat-banki.pdf>

۲۹ - **مقاله:** شرکت سهامی با سرمایه متغیر (JSCVC)

بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/vjsc-paper-fa.pdf>

۳۰ - **مقاله:** نحوه جلوگیری از اسراف منابع بانکی در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/esraf-bank-resource-fa.pdf>

۳۱ - **مقاله:** توزیع سود مشارکت بین سپرده گذار و مجری براساس قضیه اولر در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی. بانک انصار، ۹-۸ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/profit-distribution-euler-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/profit-distribution-euler-fa.ppt>

۳۲ - **مقاله:** تثبیت ادوار تجاری با بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین و اقتصاد اخلاق

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات همایش بررسی ابعاد و روش های تأمین مالی در کشور با تأکید بر نقش بانک،

بیمه و بازارهای سرمایه، صفحات ۱۶۷-۱۳۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی، دانشگاه پیام نور و بانک ملی

ایران، تهران، ۲۸ تیر ۱۳۹۰. چاپ شده در فصلنامه علوم اقتصادی، تابستان ۱۳۹۲، دوره ۷، شماره ۲۴، صفحات

۳۷-۷۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-business-cycles.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-business-cycles.ppt>

https://journals.iau.ir/article_512498.html

https://journals.iau.ir/article_512498_f959de922c6e3194d3c8443c5a534abd.pdf

۳۳ - **مقاله:** بانکداری اخلاقی عملیاتی در بانکداری راستین (اخلاق حرفه ای، حسابرسی، بازرسی، کنترل،

پایش و صیانت عملیات)

بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-ethic-banking-fa.pdf>

۳۴ - مقاله: تامین مالی غیرربوی مبتنی بر فناوری اطلاعات

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. مجموعه مقالات سومین کنفرانس بین‌المللی توسعه نظام تأمین مالی در ایران. ۳۰ بهمن لغایت ۱ اسفند ۱۳۸۹، گروه مدیریت مالی و سرمایه‌گذاری مرکز مطالعات تکنولوژی دانشگاه صنعتی شریف، صفحات ۸۹-۶۹. چاپ مجدد مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی، بانک انصار، ۸-۹ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/non-usury-finance-it-fa.pdf>

۳۵ - مقاله: بانکداری سبز و تأمین مالی پایدار در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. نخستین همایش ملی بانکداری و محیط زیست. سازمان حفاظت از محیط زیست و مرکز آموزش علمی و کاربردی بانک تجارت، ۱۹ دی ۱۳۹۵، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/green-rastin-banking-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/green-rastin-banking-fa.ppt>

۳۶ - مقاله: مدیریت تغییر ساختار بانکی با بانکداری راستین (مدیریت دانش در پیوند و هرس فرآیندها و آموزش استاد شاگرد)

بیژن بیدآباد. دهمین کنفرانس بین‌المللی اقتصاد و مدیریت. دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، گیلان، ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۶.

<http://www.bidabad.ir/doc/change-banking-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/change-banking-fa.pptx>

37 - Article: Economic-juristic Analysis of Usury in Consumption and Investment Loans and Contemporary Jurisprudence Shortages in Exploring Legislator Commandments

Bijan Bidabad .Proceeding of the 2nd International Islamic Banking Conference.The Monash University of Malaysia.9-10 September 2004 .Reprinted in: National Interest, Journal of the Center for Strategic Research, Vol.2, No.1, winter 2006, pp.72-90.Tehran, Iran.

Republished (revised) in: International Journal of Islamic Business & Management, 3(2), 1-15, 2019 .P-ISSN: 2576-7674; E-ISSN: 2576-7682 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibm/article/view/275>

<http://www.bidabad.ir/doc/reba-en.pdf>

38 - Article: Non-Usury Bank Corporation (NUBankCo), The Solution to Islamic Banking

Bijan Bidabad .Proceeding of the 3rd International Islamic Banking and Finance Conference Monash University, KL, Malaysia, 16-17 November, 2005. International Journal of Shari'ah and Corporate Governance Research, 2(1), 53-66, 2019. Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Shari'ah and Corporate Governance. P-ISSN: 2578-0387; E-ISSN: 2578-0409.

<http://www.bidabad.ir/doc/NUBankCo-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijscgr/article/view/276>

39 - Article: IT Role in Fulfillment of Profit and Loss Sharing (PLS) Mechanism

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .Proceeding of the 3rd International Islamic Banking

and Finance Conference, The Monash University, KL, Malaysia, 16-17 November, 2005 .
International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(2), 44-59, 2019 .Centre for
Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic
Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<http://www.bidabad.ir/doc/english-pls-5.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/274>

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-it-en.ppt>

40 - Article: Implementing IT to Fulfill Profit & Loss Sharing Mechanism

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .Islamic Finance News (IFN), Vol.3, Issue 3, 6,
February 2006, pp.11-15.

<http://www.bidabad.ir/doc/summery-pls-it-1.pdf>

<https://islamicfinancenews.com/sites/default/files/newsletters/v3i3.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-it-en.ppt>

41 - Article: Assets and Liabilities Management in Islamic Banking

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .Proceeding of the 3rd International Conference on
Islamic banking and Finance, Risk Management, Regulation and Supervision
Bidakara, Jakarta, Indonesia, 23-26 February, 2010.pp.396-413.

Reprinted: International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(2), 32-43, 2019.

Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of
Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144 .

<http://www.bidabad.ir/doc/alm-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/272>

<http://www.bidabad.ir/doc/alm-en.pptx>

42 - Article: Operational Ethical Banking in Rastin Banking (Professional Ethics, Auditing, Inspection, Control, Monitoring and Preservation)

Bijan Bidabad, Mahshid Sherafati .International Journal of Law and Management (IJLMA),
Emerald Group Publishing Limited, Vol: 58, Iss: 4, 2016, pp.416 - 443.

ISSN: 1754-243X .

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-ethic-banking-en.pdf>

<https://doi.org/10.1108/IJLMA-07-2015-0037>

43 - Article: Sustainable Financing and Anti-Squandering Measures in Rastin Banking

Bijan Bidabad, Mahshid Sherafati .International Journal of Law and Management (IJLMA),
Emerald Group Publishing Limited, Vol: 59, Issue: 6, pp.939-949, 2017 .ISSN: 1754-243X.

<http://www.bidabad.ir/doc/esraf-bank-resource-en.pdf>

<https://doi.org/10.1108/IJLMA-04-2016-0037>

44 - Article: Non-Usury Banking Fits the Change Strategy: The Solution to Revive the Economy

Bijan Bidabad .American Economic & Social Review, 5(1), 49-61, 2019 .Centre for Research
on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); American Economic & Social
Society .P-ISSN: 2576-1269; E-ISSN: 2576-1277 .

<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-paper-en-5.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/aesr/article/view/283>

45 - Article: Stabilizing Business Cycles by PLS Banking and Ethic Economics

Bijan Bidabad .2010 .International Journal of Shari'ah and Corporate Governance Research,
2(1), 67-82, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business

(CRIBFB); Society of Shari'ah and Corporate Governance. P-ISSN: 2578-0387; E-ISSN: 2578-0409 .

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-business-cycles-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijscgr/article/view/284>

46 - Article: Fluctuations and Business Cycles Prevention by New Financial Instruments and Banking Structure Reform

Bijan Bidabad .2011 .International Journal of Accounting & Finance Review, 4(1), 35-50, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB) .P-ISSN: 2576-1285; E-ISSN: 2576-1293.

<http://www.bidabad.ir/doc/Fluctuations-and-Cycles.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijafr/article/view/282>

47 - Article: Joint Stock Company with Variable Capital (JSCVC)

Bijan Bidabad .International Journal of Law and Management (IJLMA), Emerald Group Publishing Limited, Vol.56, Iss: 4, pp.302 – 310, 2014 .ISSN: 1754-243X.

<http://www.bidabad.ir/doc/vjsc-paper-en.pdf>

<https://doi.org/10.1108/IJLMA-09-2012-0031>

48 - Article: Sovereign Wealth Fund Asset and Liability Management by Rastin Banking Financial Instruments (Rastin Certificates and Rastin Swap Bonds)

Bijan Bidabad .First National Development Fund of Iran (NDFI) International Conference (NIC2013) - Sovereign Wealth, Asset Allocation and Risk Management, Kish Island, Persian Gulf, Iran, NIC 2013, 27-28 October 2013 .American Finance & Banking Review, 4(1), 1-16, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB). American Finance & Banking Society. P-ISSN: 2576-1226; E-ISSN: 2576-1234.

<http://www.bidabad.ir/doc/swf-alm-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/amfbr/article/view/285>

<http://en.ndfi.ir/international-conference/nic-2013/conference-full-paper.aspx>

49 - Article: Change Management of Banking System at National Level by Rastin Banking (Knowledge Management, Empowerment, Prune and Graft, and Apprenticeship)

Bijan Bidabad .The 10th International Conference on Economics and Management, Islamic Azad University, Rasht, Iran, 2017 .Review of Behavioral Aspect in Organizations and Society, 2019, 1(1), 57-70. Social Science & Business Research Network. ISSN: 2656-0054 (printed) 2656-2693 (online).

<http://www.bidabad.ir/doc/change-banking-en.pdf>

<https://ssbrj.org/index.php/rbaos/article/view/81>

<http://www.bidabad.ir/doc/change-banking-en.pptx>

50 - Article: An insight into Islamic Banking in Iran

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .Islamic Finance News, IFN.09 November 2016, Volume13.Issue 45, Feature.

<https://www.islamicfinancenews.com/an-insight-into-islamic-banking-in-iran.html>

51 - Article: Islamic Monetary Policy

Bijan Bidabad .2013. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(2), 1-16, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<http://www.bidabad.ir/doc/islamic-monetary-policy-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/269>

۵۲ - مستند: طرح تفصیلی بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد، ژینا آقاییگی، مهستی نعیمی، آذرنگ امیراستوار، سعید صالحیان، سعید نفیسی زیده سرایی، علیرضا مهدیزاده چله‌بری، بیژن حسین پور، سعید شیخانی، محمود الهیاری فرد، محمد صفایی پور، نادیا خلیلی ولائی. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۸۷.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-pls.pdf>

۵۳ - مستند: طرح تفصیلی مشارکت مالی مضاربه (MFS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان (PLS)

بیژن بیدآباد، ژینا آقاییگی، آذرنگ امیراستوار، ابوالفضل هزاوه، علیرضا شفیعی، سعید نفیسی زیده سرایی، علیرضا مهدی‌زاده، علی حیات‌داودی، بیژن حسین پور، سید علی حسینی، اکبر شالی، محمد کاشفی، محمود الهیاری فرد، محمد صفایی پور، علی کوثری، باقر عین‌اله زاده، مهستی نعیمی، نادیا خلیلی ولائی، شاکری. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-mfs.pdf>

۵۴ - مستند: طرح تفصیلی مشارکت مالی جماله (JFS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان (PLS)

بیژن بیدآباد، ژینا آقاییگی، آذرنگ امیراستوار، ابوالفضل هزاوه، علیرضا شفیعی، سعید نفیسی زیده سرایی، علیرضا مهدی‌زاده، علی حیات‌داودی، بیژن حسین پور، سید علی حسینی، اکبر شالی، محمد کاشفی، محمود الهیاری فرد، محمد صفایی پور، علی کوثری، باقر عین‌اله زاده، مجید ناصری، مهستی نعیمی، نادیا خلیلی ولائی، شاکری. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-jfs.pdf>

۵۵ - مستند: طرح تفصیلی گواهی قرض الحسنه پس‌انداز

بیژن بیدآباد، امیر عباس سیاهپوش، مهتاب میرزایی قاضی، سمیه الجبوری، زینب غلامی، امیر شریفی، امیر شمس، شهرام اکبرزاده. بانک قرض الحسنه مهر ایران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/gavahi-qarz-tarh-bi-vam.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/gavahi-qarz-tarh.ppt>

۵۶ - مستند: طرح تفصیلی مشارکت مالی مقاسطه (IFS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-ifs.pdf>

۵۷ - **مستند:** طرح تفصیلی مشارکت مالی اجاره (RFS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-rfs.pdf>

۵۸ - **مستند:** طرح تفصیلی گواهی قرض الحسنه پس‌انداز با گواهی امتیاز حق وام

بیژن بیدآباد، امیر عباس سیاهپوش، مهتاب میرزایی قاضی، سمیه الجبوری، زینب غلامی، امیر شریفی، امیر شمس، شهرام اکبرزاده. بانک قرض الحسنه مهر ایران، ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/gavahi-qarz-tarh-ba-vam.pdf>

۵۹ - **مستند:** طرح تفصیلی تکافل اجتماعی راستین (RTS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-rst.pdf>

۶۰ - **مستند:** طرح تفصیلی تأمین مالی امانی (BFS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-bfs.pdf>

۶۱ - **مستند:** طرح تفصیلی تأمین شخصی راستین (RPS)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-rps.pdf>

۶۲ - **مستند:** طرح تفصیلی سیستم کشف پولشویی (MLD)، سیستم مکمل بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-mld.pdf>

۶۳ - **مستند:** طرح تفصیلی تأمین مالی جمعی راستین (RCF)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد، اسکندر پردل، سعید عبداللهی، شهرام مهرپویا، علی حسینی‌پور، معصومه خالصیان. اداره کل مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-ref.pdf>

۶۴ - **مستند:** طرح تفصیلی تأمین مالی گروهی راستین (RGF)، زیرسیستم بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد، اسکندر پردل، سعید عبداللهی، شهرام مهرپویا، علی حسینی پور، معصومه خالصیان. اداره کل مدیریت ریسک و برنامه ریزی، بانک ملی ایران. ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/detailed-rgf.pdf>

Rastin Banking Base System

سیستم پایه در بانکداری راستین

۶۵ - **مقاله:** سازمان و تشکیلات بانکداری مشارکت در سود و زیان (PLS) در بانک ملی ایران

بیژن بیدآباد، مسعود صفرزاده نساجی، ژینا آقابیکگی. بانک ملی ایران، اداره تحقیقات و برنامه ریزی. تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-organization.pdf>

۶۶ - **مقاله:** اجزای سیستم یکپارچه بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین، نگرش مدیریت عملیات و فرآیندها

بیژن بیدآباد، محمد صفائی پور. مجموعه مقالات اولین همایش بین المللی بانکداری الکترونیک و نظام های پرداخت. جلد اول مجموعه مقالات فارسی، صفحات ۱۲۶-۷۶. ۳۰ بهمن-۱ اسفند ۱۳۹۰، پژوهشکده پولی و بانکی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/ajza-system-rastin.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/ajza-system-rastin.ppt>

۶۷ - **مقاله:** سیستم پایه بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)

بیژن بیدآباد. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن، سال اول، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۱، صفحات ۶۳-۲۵.

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-base-fa.pdf>

۶۸ - **مقاله:** محصولات بیمه در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. بانک ملی ایران، اداره تحقیقات و برنامه ریزی. تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-insurance-fa.pdf>

۶۹ - **مقاله:** حسابداری مشارکت راستین

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. بانک ملی ایران، اداره تحقیقات و برنامه ریزی. تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-mosharekat-accounting-fa.pdf>

۷۰ - **مقاله:** حسابداری مشارکت در سود و زیان (PLS)

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی. بانک انصار، ۸-۹ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-accounting-fa.pdf>

۷۱ - **مقاله:** بازاریابی تأمین مالی مشارکت در سود و زیان (PLS) راستین

بیژن بیدآباد. پویش، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن. سال دوم، شماره هفتم، زمستان ۱۳۹۲، صفحات ۸۸-۹۹

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-marketing.pdf>

۷۲ - **مقاله:** شفافیت مالی، حکمرانی و افشای اطلاعات بانکی در بانکداری راستین و پیشنهاد مقررات لازم برای ارتقاء آن

بیژن بیدآباد. مجله بانک و اقتصاد شماره: ۱۱۷: اسفند ۱۳۹۰ صفحات: ۲۴-۳۴. چاپ مجدد در مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی، بانک انصار، ۸-۹ بهمن ۱۳۹۲، تهران. چاپ مجدد در حقوق و اقتصاد، ماهنامه علوم انسانی، شماره ۲، اسفند ۱۳۹۲، صفحات ۵۸-۷۷.

<http://www.bidabad.ir/doc/shafafiyat.pdf>

۷۳ - **مقاله:** شفافیت مالی، حاکمیت شرکتی و افشای اطلاعات مجری (مقاضی منابع مالی) در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. بانک ملی ایران، اداره تحقیقات و برنامه ریزی. تهران، ۱۳۹۴.

<http://www.bidabad.ir/doc/transparency-entrepreneur-fa.pdf>

۷۴ - **مقاله:** حسابداری اقلام زیر خط ترازنامه در حسابداری مشارکت راستین

محمود الهیاری فرد، بیژن بیدآباد. بانک ملی ایران، اداره تحقیقات و برنامه ریزی. تهران، ۱۳۹۵.

<http://www.bidabad.ir/doc/off-balance-rastin-accounting-fa.pdf>

75 - **Article:** The Executive Mechanism of Rastin Profit and Loss Sharing (PLS) Banking
Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard. 2009. Indian Journal of Finance and Banking, 3(1), 23-39, 2019. Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB).
P-ISSN: 2574-6081; E-ISSN: 2574-609X.

<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-banking-Executive-Mechanism.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijfb/article/view/308>

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-en.pptx>

76 - **Article:** Accounting Procedures for Profit and Loss Sharing (PLS) Banking

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard. 2010, Tehran, Iran.

<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-accounting-en.pdf>

77 - **Article:** Rastin Profit and Loss Sharing (PLS) Base System

Bijan Bidabad. Journal of Islamic Economics, Banking and Finance, pp.32-57, Vol.9 No.4,

Oct - Dec 2013.

<http://www.bidabad.ir/doc/pls-base-en.pdf>

http://ibtra.com/pdf/journal/v9_n4_article2.pdf

78 - Article: Insurance Products in Rastin Profit and Loss Sharing Banking

Bijan Bidabad .PUBLISH Indian Journal of Finance and Banking, 3(1), 40-54 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB) .P-ISSN: 2574-6081; E-ISSN: 2574-609X.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-insurance-en.pdf>

<http://www.cribfb.com/journal/index.php/ijfb/article/view/344>

79 - Article: Bank Information Disclosure, Financial Transparency and Corporate Governance in Rastin Banking

Bijan Bidabad, Mahshid Sherafati .International Journal of Shari'ah and Corporate Governance Research, 2(1), 1-13, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Shari'ah and Corporate Governance .P-ISSN: 2578-0387; E-ISSN: 2578-0409 .

<http://www.bidabad.ir/doc/shafafiyat-en.pdf>

<http://www.cribfb.com/journal/index.php/ijscgr/article/view/257>

80 - Article: Financial Transparency, Governance and Public Disclosure for Entrepreneur (Financial Resource Receiver) in Rastin Banking System

Bijan Bidabad, Mahshid Sherafati .Tehran, Iran, 2015.

<http://www.bidabad.ir/doc/transparency-entrepreneur-en.pdf>

81 - Article: Financial Transparency, Corporate Governance and Information Disclosure of the Entrepreneur's Corporation in Rastin Banking

Bijan Bidabad, Azarang Amirostovar, Mahshid Sherafati .International Journal of Law and Management (IJLMA), Emerald Group Publishing Limited, Vol: 59, Iss: 5, pp.636-651, 2017 .ISSN: 1754-243X.

<https://doi.org/10.1108/IJLMA-01-2016-0003>

82 - Article: Organizational Design and Rules in Rastin Profit and Loss Sharing Banking

Bijan Bidabad, Rohollah Mohammadi, Mahshid Sherafati .International Journal of Small and Medium Enterprises, 2(1), 9-22, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Shari'ah and Corporate Governance .P-ISSN: 2576-7712; E-ISSN: 2576-7720 .

<http://www.bidabad.ir/doc/Organizational-structure-paper-en.pdf>

<http://www.cribfb.com/journal/index.php/ijsmes/article/view/320>

83 - Article: Rastin Partnership Accounting, Part I: General Procedure

Bidabad, Bijan, Mahmoud Allahyarifard, Mahshid Sherafati. Journal of Islamic Accounting and Business Research, Emerald Publishing Limited, Vol.10 No.4, pp.490-511, 2019. ISSN: 1759-0817 .

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-partnership-accounting-I-en.pdf>

<https://doi.org/10.1108/JIABR-04-2016-0049>

84 - Article: Rastin Partnership Accounting, Part II: Mudarabah Financial Sharing (MFS)

Bijan Bidabad .Global Journal of Management and Business Research: C Finance, Volume 21, Issue 3, Version 1.0, 2021 .Online ISSN: 2249-4588; Print ISSN: 0975-5853.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-partnership-accounting-II-en.pdf>

<https://journalofbusiness.org/index.php/GJMBR/article/view/3415/3316>

85 - **Article:** Rastin Partnership Accounting: Part III: Instalment Financial Sharing (IFS)

Bijan Bidabad .2019, Tehran, Iran.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-partnership-accounting-III-en.pdf>

Rastin Banking Financial Subsystems

زیرسیستم‌های مالی در بانکداری راستین

۸۶ - **مقاله:** مشارکت مالی مضاربه (MFS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۸۹. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن.

<http://www.bidabad.ir/doc/mfs-paper-fa.pdf>

۸۷ - **مقاله:** نگاهی بر بانکداری مشارکت در سود و زیان (PLS) و زیرسیستم‌های مشارکت مالی مضاربه

(MFS) و مشارکت مالی جعاله (JFS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۰. مجله بانک و اقتصاد، مرداد ۱۳۹۰، شماره ۱۱۴، صفحات ۲۰-۲۶.

<http://www.bidabad.ir/doc/negahi-bar-pls-mfs-jfs.pdf>

۸۸ - **مقاله:** مشارکت مالی مقاسطه (IFS)، زیرسیستم مالی بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۰. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن.

<http://www.bidabad.ir/doc/ifs-paper-fa.pdf>

۸۹ - **مقاله:** زیرسیستم‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات همایش ملی خدمات الکترونیکی تحولی نوین در توسعه پایدار. ۲۹-۳۰ آبان، ۱۳۹۰، دانشگاه الزهراء، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/Rastin-Bank-IT.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/Rastin-Bank-IT.ppt>

۹۰ - **مقاله:** تکافل اجتماعی راستین و بانکداری قرض الحسنه

بیژن بیدآباد، روح‌الله محمدی. تهران، ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/takaful-qarzulhasane.pdf>

۹۱ - **مقاله:** مشارکت مالی اجاره (RFS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۰. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن.

<http://www.bidabad.ir/doc/rfs-paper-fa.pdf>

۹۲ - مقاله: تکافل اجتماعی راستین (RST)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۱. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن.

<http://www.bidabad.ir/doc/rst-paper-fa.pdf>

۹۳ - مقاله: مشارکت مالی امانی (BFS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۱. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن.

<http://www.bidabad.ir/doc/bfs-paper-fa.pdf>

۹۴ - مقاله: تأمین شخصی راستین (RPS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۱. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن.

<http://www.bidabad.ir/doc/rps-paper-fa.pdf>

۹۵ - مقاله: مشارکت مالی جماعه (JFS)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۱. پوشش، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن، سال دوم، شماره ششم، تابستان ۱۳۹۲، صفحات: ۹۸-۱۲۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/jfs-paper-fa.pdf>

۹۶ - مقاله: تأمین مالی جمعی راستین (RCF)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۳. مجموعه مقالات چهارمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت، تهران، ۷-۶ بهمن ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/rcf-paper-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/rcf-paper-fa.pptx>

<http://www.bidabad.ir/doc/rcf-paper-fa-1.pptx>

۹۷ - مقاله: تأمین مالی گروهی راستین (RGF)

بیژن بیدآباد. اداره کل مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/rgf-paper-fa.pdf>

۹۸ - مقاله: سپرده مبادله راستین (RSD)

بیژن بیدآباد. اداره کل مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/rsd-paper-fa.pdf>

۹۹ - مقاله: کارت مبادله راستین (RSC)

بیژن بیدآباد. اداره کل مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران. تهران، ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/rsc-paper-fa.pdf>

100 - Article: Mudarebah Financial Sharing (MFS)

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. Journal of Islamic Economics, Banking and Finance, JIEBF, Volume - 10, Number - 1, January - April 2014, pp.56-68 .Islami Bank Training and Research Academy (IBTRA) .ISSN: 2070-4658 (print), 2070-4666 (online)

<http://www.bidabad.ir/doc/mfs-paper-en.pdf>

http://ibtra.com/pdf/journal/v10_n1_article3.pdf

101 - Article: Joalah Finance Sharing (JFS)

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. Journal of Islamic Economics, Banking and Finance, JIEBF, Volume-12, No.1, January-March, 2016, pp.33-48 .ISSN: 2070-4658 (print), 2070-4666 (online). Islami Bank Training and Research Academy (IBTRA).

<http://www.bidabad.ir/doc/jfs-paper-en.pdf>

http://ibtra.com/pdf/journal/v12_n1_article2.pdf

102 - Article: Installment Financial Sharing (IFS): A Financial Subsystem of Rastin PLS Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(1), 28-42, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/267>

<http://www.bidabad.ir/doc/ifs-paper-en.pdf>

103 - Article: Rent Financial Sharing (RFS)

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. Journal of Islamic Economics, Banking and Finance, JIEBF, Vol.10 No.2, pp.: 38-53, April-June 2014 .Islami Bank Training and Research Academy (IBTRA) .ISSN: 2070-4658 (print), 2070-4666 (online).

<http://www.bidabad.ir/doc/rfs-paper-en.pdf>

http://ibtra.com/pdf/journal/v10_n2_article2.pdf

104 - Article: Rastin Social Takaful (RST)

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2015. Journal of Islamic Economics, Banking and Finance, JIEBF, Volume - 11, Number - 1, January - March 2015, pp.: 13-23 .Islami Bank Training and Research Academy (IBTRA) .ISSN: 2070-4658 (print), 2070-4666 (online).

<http://www.bidabad.ir/doc/rst-paper-en.pdf>

http://ibtra.com/pdf/journal/v11_n1_article1.pdf

105 - Article: Bail Financial Sharing (BFS): A Financial Subsystem of Rastin PLS Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, Iran, 2014. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(1), 21-27, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144 .

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/266>

<http://www.bidabad.ir/doc/bfs-paper-en.pdf>

106 - Article: Rastin Personal Security (RPS)

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2015. Journal of Islamic Economics, Banking and Finance, JIEBF, Volume - 11, Number - 2, April - June 2015, pp.47-61 .Islami Bank Training and Research Academy (IBTRA) .ISSN: 2070-4658 (print), 2070-4666 (online).

<http://www.bidabad.ir/doc/rps-paper-en.pdf>
http://ibtra.com/pdf/journal/v11_n2_article3.pdf

107 - Article: Rastin Crowdfunding (RCF): A Financial Subsystem of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(1), 13-20, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/265>
<http://www.bidabad.ir/doc/rcf-paper-en.pdf>

108 - Article: Rastin Group Funding (RGF): A Financial Subsystem of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(1), 43-48, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144 .

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/268>
<http://www.bidabad.ir/doc/rgf-paper-en.pdf>

109 - Article: Rastin Crowdfunding (RCF): A Financial Subsystem of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(1), 13-20, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/265>
<http://www.bidabad.ir/doc/rcf-paper-en.pdf>

110 - Article: Rastin Group Funding (RGF): A Financial Subsystem of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2014. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(1), 43-48, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/268>
<http://www.bidabad.ir/doc/rgf-paper-en.pdf>

111 - Article: Rastin Swap Deposit (RSD): A Financial Account of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2015. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(2), 17-23, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/270>
<http://www.bidabad.ir/doc/rsd-paper-en.pdf>

112 - Article: Rastin Swap Card (RSC): A Financial Instrument of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Bank Melli Iran, Tehran, 2015. International Journal of Islamic Banking and Finance Research, 3(2), 24-31, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-4136; E-ISSN: 2576-4144.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibfr/article/view/271>
<http://www.bidabad.ir/doc/rsc-paper-en.pdf>

113 - Article: Social Takaful and Qard ul-Hassanah Banking Convergences (A Functional Approach)

Bijan Bidabad, Roohollah Mohammadi; Mahshid sherafati. Journal of Applied Science and Agriculture, (JASA), 9(1) January 2014, pp.: 285-291. ISSN: 1816-9112.

<http://www.bidabad.ir/doc/takaful-en.pdf>

<https://www.aensiweb.com/old/jasa/rjfh/2014/285-291.pdf>

سیستم‌های مکمل در بانکداری راستین	Complementary Systems of Rastin Banking
--	--

۱۱۴ - مقاله: تبدیل دارائی به اوراق بهادار (MSS) در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۱.

<http://www.bidabad.ir/doc/mss-paper-fa.pdf>

۱۱۵ - مقاله: پروژه‌های لازم‌الاجرا و مکمل بانکداری راستین برای اصلاح نظام بانکی

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/projects-rastin-banking-fa.pdf>

۱۱۶ - مقاله: بازار گواهی راستین (RCM)، سیستم مکمل بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-rcm-fa.pdf>

۱۱۷ - مقاله: سیستم کشف پولشوئی (MLD)

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/mld-paper-fa.pdf>

۱۱۸ - مقاله: تهاوتر تعهدات پشت سرهم (SCC) در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۳.

<http://www.bidabad.ir/doc/scc-paper-fa.pdf>

۱۱۹ - مقاله: مقررات پیشنهادی اجرای مفاد اسناد لازم‌الاجرای بانک در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد، سعید عبداللہی، آذرنگ امیراستوار، اسکندر پردل، محمود الہیاری فرد، مریم حیدری، علیرضا

شفیعی. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۲. مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه

مدیریت پولی و بانکی. بانک انصار، ۸-۹ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-ejraye-asnad.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-ejraye-asnad.pptx>

120 - Article: Mortgage Securitization System (MSS), A Complementary System of Rastin Banking

Bijan Bidabad. International Journal of Law and Management (IJLMA), Vol.59 Issue: 6, pp.778-783, 2017. Emerald Group Publishing Limited. ISSN: 1754-243X.

<http://www.bidabad.ir/doc/mss-paper-en.pdf>
<https://doi.org/10.1108/IJLMA-05-2016-0045>

121 - Article: Money Laundering Detection System (MLD), A Complementary System of Rastin Banking

Bijan Bidabad .Journal of Money Laundering Control, Vol.20 Issue: 4, pp.354-366, 2017. Emerald Group Publishing Limited .ISSN: 1368-5201.

<http://www.bidabad.ir/doc/mld-paper-en.pdf>
<https://doi.org/10.1108/JMLC-04-2016-0016>

122 - Article: Rastin Certificate Market (RCM), Complementary System of Rastin Banking
Bijan Bidabad .2013 .International Journal of Islamic Business & Management, 3(1), 35-43, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-7674; E-ISSN: 2576-7682.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-rcm-en.pdf>
<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibm/article/view/260>

123 - Article: Interbank Withdrawal Protocol (IWP), Complementary System of Rastin Banking

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .2013 .International Journal of Islamic Business & Management, 3(1), 30-34, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management.P-ISSN: 2576-7674; E-ISSN: 2576-7682.

<http://www.bidabad.ir/doc/iwp-paper-en.pdf>
<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibm/article/view/259>

124 - Article: Proposed Regulations for Enforcement of Purports of Binding Banking Documents in Rastin Banking

Bijan Bidabad, Saeid Abdollahi, Mahshid Sherafati, Rohollah Mohammadi .2015 . International Journal of Small and Medium Enterprises, 2(1), 23-49, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .(P-ISSN: 2576-7712; E-ISSN: 2576-7720.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-bank-ejraye-asnad-en.pdf>
<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijsmes/article/view/321>

125 - Article: Enforcement of the Purports of Binding Banking Documents in Rastin Banking – Part I

Bijan Bidabad, Saeid Abdollahi, Mahshid Sherafati .International Journal of Law and Management (IJLMA), Vol:59, Iss:1, pp.52-65, 2017 .Emerald Group Publishing Limited . ISSN: 1754-243X.

<https://doi.org/10.1108/IJLMA-07-2015-0041>

126 - Article: Enforcement of the Purports of Binding Banking Documents in Rastin Banking – Part II

Bijan Bidabad, Saeid Abdollahi, Mahshid Sherafati .International Journal of Law and Management (IJLMA), Vol:59, Iss:2, pp.178-191, 2017 .Emerald Group Publishing Limited. ISSN: 1754-243X.

<https://doi.org/10.1108/IJLMA-10-2015-0055>

127 - Article: Serial Commitments Clearance (SCC) in Rastin Banking

Bijan Bidabad, Saeid Abdollahi, Mahshid Sherafati .International Journal of Law and

**Financial Instrument in Rastin
Banking**

ابزارهای مالی در بانکداری راستین

۱۲۸ - مقاله: سازوکار عملیاتی بانکداری مشارکت در سود و زیان راستین (PLS)، معرفی ابزارهای مالی گواهی مشارکت و گواهی پذیره با کارائی بین المللی

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. دومین همایش خدمات بانکی و صادرات. بانک توسعه صادرات ایران، ۲۷ مهر ۱۳۸۷، تهران. چاپ مجدد در مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی، بانک انصار، ۸-۹ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-Banking.pdf>
<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-Banking-revised.pdf>
<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-Banking-Export-Deveopment-Bank-2.ppt>
<http://www.bidabad.ir/doc/PLS-Banking-revised.pptx>
<http://www.bidabad.ir/doc/pls-tamine-mali.ppt>
<http://www.bidabad.ir/doc/pls-3.ppt>
<http://www.bidabad.ir/doc/pls-mfs-jfs-instructions-93.pptx>
<http://www.bidabad.ir/doc/pls-novin-pajooohan.ppt>
<http://www.bidabad.ir/doc/pls-8-12-saat.ppt>

۱۲۹ - مقاله: چارچوب بازار الکترونیکی معاملات گواهی مشارکت/پذیره در قالب طرح مشارکت در سود و زیان (PLS)

بیژن بیدآباد، محمد صفائی پور. اداره تحقیقات و برنامه ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۸۷. پنجمین همایش تجارت الکترونیکی. ۳-۴ آذر ۱۳۸۷، وزارت بازرگانی، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/charchoobe-bazare-electronic-pls.pdf>

۱۳۰ - مقاله: اوراق قرضه غیرربوی (ریالی و ارزی) و ابزارهای پولی بانکداری مرکزی بدون ربا
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. مجموعه مقالات سومین کنفرانس بین المللی توسعه نظام تأمین مالی در ایران. ۳۰ بهمن لغایت ۱ اسفند ۱۳۸۹، صفحات ۵۴۰-۵۱۷، تهران. گروه مدیریت مالی و سرمایه گذاری مرکز مطالعات تکنولوژی دانشگاه صنعتی شریف.

<http://www.bidabad.ir/doc/Islamic-banking-bond-fa.pdf>

۱۳۱ - مقاله: بررسی فقهی و حقوقی اوراق قرضه بدون ربا

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات همایش ملی بانکداری اسلامی در تأمین مالی (با تأکید بر بانکداری اسلامی) بانک قرض الحسنه مهر ایران و دانشگاه تربیت مدرس، ۲۲ آذر ۱۳۹۰، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/legal-analysis-of-non-usury-bonds.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/legal-analysis-of-non-usury-bonds.ppt>

۱۳۲ - مقاله: گواهی قرض الحسنه پس انداز (SQC)

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات همایش ملی بانکداری اسلامی در تأمین مالی (با تأکید بر بانکداری اسلامی) بانک قرض الحسنه مهر ایران و دانشگاه تربیت مدرس، ۲۲ آذر ۱۳۹۰، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/gavahi-qarzulhasana-pasandaz.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/gavahi-qarz-paper.ppt>

۱۳۳ - مقاله: اوراق خزانه بدون ربا (ریالی و ارزی)

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات بیست و چهارمین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی. پژوهشکده پولی و بانکی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ۲۶-۲۵ خرداد ۱۳۹۳.

<http://conf.mbri.ac.ir/conf24/userfiles/file/rooz-2/dr-bidabad.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/interest-free-t-bond-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/interest-free-t-bond-fa.pptx>

۱۳۴ - مقاله: شیوه عملیاتی اوراق مبادله راستین

بیژن بیدآباد. اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی، بانک ملی ایران، تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/rsb-operations-fa.pdf>

۱۳۵ - مقاله: ابزارهای مالی مشتقه و قرضه نوین در بانکداری راستین

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات کنفرانس ملی توسعه مدیریت پولی و بانکی. بانک انصار، ۹-۸ بهمن ۱۳۹۲، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/rastin-derivatives-fa.pdf>

136 - Article: IT-Based Usury-Free Financial Innovations

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .Proceeding of ECDC 2010, 5th International Conference on e-Commerce in Developing Countries: with focus on e-Banking & e-Insurance. ECDC 2010, 15-16 September 2010. American Finance & Banking Review, 4(1), 39-49, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); American Finance & Banking Society. P-ISSN: 2576-1226; E-ISSN: 2576-1234.

<http://www.bidabad.ir/doc/non-usury-finance-it-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/amfbr/article/view/289>

137 - Article: Usury-Free Bonds and Islamic Central Banking Monetary Instruments

Bijan Bidabad, Mahmoud Allahyarifard .2010 .

<http://www.bidabad.ir/doc/Islamic-banking-bond-en.pdf>

138 - Article: Interest-Free Bonds and Central Banking Monetary Instruments

Bijan Bidabad, Abul Hassan, Ben Ali Mohamed Sami, Mahmoud Allahyarifard .International Journal of Economics and Finance. Vol.3, no.3, August 2011, pp.234-241. ISSN (Print): 1916-971X; ISSN (Online): 1916-9728.

<https://doi.org/10.5539/ijef.v3n3p234>

139 - Article: Interest-Free Treasury Bonds (IFTB)

Bijan Bidabad .2011 .International Journal of Shari'ah and Corporate Governance Research, 2(2), 13-21, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Shari'ah and Corporate Governance .P-ISSN: 2578-0387; E-ISSN: 2578-0409.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijscgr/article/view/306>

<http://www.bidabad.ir/doc/interest-free-t-bond-en.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/iftb-en.pptx>

140 - Article: Interest-Free Treasury Bonds (IFTB), Islamic Finance and Legal Clarifications

Bijan Bidabad .2011 .International Journal of Islamic Business & Management, 3(1), 21-29, 2019 .Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); Society of Islamic Business & Management .P-ISSN: 2576-7674; E-ISSN: 2576-7682.

<http://www.bidabad.ir/doc/interest-free-t-bond-feqhi-en.pdf>

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/ijibm/article/view/258/353>

141 - Article: Interest-Free Bonds Financial Innovation, A Monetary Instrument for Economy at Crisis

Bijan Bidabad, Abul Hassan, Ben Ali Mohamed Sami, Mahmoud Allahyarifard. Journal of Economic Cooperation and Development (JECD).32, 1, 2011, 55-70. The Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries (SESRIC). ISSN 1308-7800; e-ISSN 2980-1125.

http://www.sesric.org/jecd/jecd_articles/ART10102201-2.pdf

بانکداری متعارف، بیمه، بازار مالی

Conventional Banking, Insurance and Stock Exchange Market

Conventional-Banking

بانکداری متعارف

۱۴۲ - مقاله: یک دهه تحولات نظام بانکی در ایران

بیژن بیدآباد. مجلس و پژوهش. مجله مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی. شماره نهم سال دوم خرداد ۱۳۷۳، ویژه برنامه پنجساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، صفحات ۵۲-۱۷.
<http://www.bidabad.ir/doc/yek-daheh-tahavolat.pdf>

۱۴۳ - مقاله: ارتباط اجزاء منابع و مصارف بانکها با بخشهای پولی، ارزی و مالی و مغایرتهای موجود در گزارش اقتصادی و تراز نامه بانک مرکزی

بیژن بیدآباد. معاونت امور اقتصادی، وزارت امور اقتصادی و دارایی. ۱۳۷۳.
<http://www.bidabad.ir/doc/moqayerat.pdf>

۱۴۴ - مقاله: برخی ناهمخوانیها در حسابهای پولی، ارزی و مالی گزارش اقتصادی و ترازنامه بانک مرکزی

بیژن بیدآباد. معاونت اقتصاد و تکنولوژی، مرکز تحقیقات استراتژیک نهاد ریاست جمهوری. ۱۳۷۴.
<http://www.bidabad.ir/doc/moqayerat.pdf>

۱۴۵ - مقاله: بررسی عوامل مؤثر بر منابع و مصارف بانک مسکن و ارائه مدل مربوطه
بیژن بیدآباد، سید ابوالفضل دلقندی. بخش دوم. مرکز پژوهش و توسعه، بانک مسکن، ۱۳۸۵، تهران.

۱۴۶ - مقاله: مدیریت ریسک عملیاتی دستگاه‌های خودپرداز
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. مجموعه مقالات اولین کنفرانس جهانی بانکداری الکترونیک، ۲۴-۲۵ اردیبهشت ۱۳۸۶، تهران.

http://www.bidabad.ir/doc/risk_management_in_e_banking.pdf

۱۴۷ - مقاله: مدیریت ریسک عملیاتی دستگاه‌های خودپرداز (محاسبات سال ۱۳۹۲)
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. پژوهشنامه بانک مسکن، فصلنامه علمی و کاربردی بانک مسکن، ۱۳۹۳، تهران.

http://www.bidabad.ir/doc/risk_management_in_e_banking-92.pdf

۱۴۸ - مقاله: بسترهای سخت‌افزاری تجارت و بانکداری الکترونیک در ایران
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. روند، نشریه علمی - تخصصی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سال پانزدهم، شماره ۴۷، زمستان، چاپ اردیبهشت ۱۳۸۵، صفحات ۶۳-۱۰۰. تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/sakht-ebank.pdf>

۱۴۹ - مقاله: بسترهای نرم‌افزاری تجارت و بانکداری الکترونیک در ایران
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. تهران، ۱۳۹۲.

<http://www.bidabad.ir/doc/narm-ebank.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/narm-ebank-revised.pdf>

۱۵۰ - مقاله: بهای تمام شده خدمات بانکی در بانکداری مدرن و سنتی (بانک ملی ایران)
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. محاسبات سال ۱۳۸۱. مجموعه مقالات سومین همایش تجارت الکترونیک، پیشرفت‌ها، تنگناها، راهبردها. ۱۱-۱۰ خرداد ۱۳۸۴، صفحات ۳۵۷-۳۳۱، معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت بازرگانی، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/baha-bank-1381.pdf>

۱۵۱ - مقاله: بهای تمام شده خدمات بانکی در بانکداری مدرن و سنتی (بانک ملی ایران)
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. محاسبات سال ۱۳۸۳. تهران، ۱۳۸۴.

<http://www.bidabad.ir/doc/baha-bank-1383.pdf>

۱۵۲ - مقاله: آثار بانکداری نوین بر بهره‌وری و بهای تمام شده خدمات بانکی (مطالعه موردی بانک ملی ایران)
بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. محاسبات سال ۱۳۸۵. تهران، ۱۳۸۶.

<http://www.bidabad.ir/doc/baha-bank-1385.pdf>

۱۵۳ - مقاله: بهبود تدریجی بازدهی بانکداری نوین و آسیب‌های ناشی از تراکشنهای ناموفق (مطالعه موردی بانک ملی ایران)

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. سومین کنفرانس بین‌المللی بانکداری الکترونیک، ۱۸ و ۱۹ مرداد ۱۳۸۸، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/e-banking-efficiency-over-time.pdf>
<http://www.bidabad.ir/doc/e-banking-efficiency-over-time.pptx>

۱۵۴ - کتاب: ساخت بانک اطلاعاتی یکپارچه سری زمانی بانک ملت

بیژن بیدآباد، مهدی مهران، محمد آزادانی، فردین محمدی، محمدعلی براتی، پروین قربانی مقدم، گل‌نسا بهتاجی. مهندسین مشاور یاس ارغوانی. تهران، ۱۳۸۹.

۱۵۵ - بانک اطلاعاتی: بانک اطلاعاتی یکپارچه سری زمانی بانک ملت

بیژن بیدآباد، مهدی مهران، محمد آزادانی، فردین محمدی، محمدعلی براتی، پروین قربانی مقدم، گل‌نسا بهتاجی. مهندسین مشاور یاس ارغوانی. تهران، ۱۳۸۹.

۱۵۶ - کتاب: تحلیل و بررسی روندهای بلندمدت اقلام ترازنامه و سود و زیان و نسبت‌های مالی بانک ملت

بیژن بیدآباد، مهدی مهران، محمد آزادانی، فردین محمدی، محمدعلی براتی، پروین قربانی مقدم، گل‌نسا بهتاجی. مهندسین مشاور یاس ارغوانی. تهران، ۱۳۸۹.

۱۵۷ - کتاب: مدلسازی ترازنامه و سود و زیان بانک ملت و پیش‌بینی وضعیت بانک در آینده (الگوی

اقتصادسنجی جامع مالی بانک ملت)

بیژن بیدآباد، مهدی مهران، محمد آزادانی، فردین محمدی، محمدعلی براتی، پروین قربانی مقدم، گل‌نسا بهتاجی. مهندسین مشاور یاس ارغوانی. تهران، ۱۳۸۹.

۱۵۸ - کتاب: الگوی اقتصادسنجی جامع مالی بانک ملت، ویرایش دوم

بیژن بیدآباد، فردین محمدی. مهندسین مشاور یاس ارغوانی. تهران، ۱۳۹۰.

۱۵۹ - مقاله: مروری بر بسترهای سخت افزاری تجارت و بانکداری الکترونیک

بیژن بیدآباد، محمود الهیاری فرد. تهران، ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/sakhtafzare-ebanking.pdf>

۱۶۰ - مقاله: دسته‌بندی اعتباری مشتریان بانکی با تلفیق الگوهای مفهومی، سلسله مراتبی فازی و خوشه‌بندی

بیژن بیدآباد، روح‌الله محمدی و طاهره نورسته. تهران، ۱۳۹۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/customer-ranking.pdf>

161 - Article: Credit Ranking of Bank Customers (An Integrated Model of RFM, FAHP and K-means)

Roohollah Mohammadi, Bijan Bidabad, Tahereh Nourasteh, Mahshid Sherafati. European Online Journal of Natural and Social Sciences 2014; Vol.3, No.3 pp.564-571.

<http://www.bidabad.ir/doc/customer-ranking-en.pdf>

<http://european-science.com/eojnss/article/download/780/pdf>

162 - Article: Fragility Prediction in Banking Sector, an Ordered Probit Model

Roohollah Mohammadi, Mahshid Sherafati, Bijan Bidabad. Canadian International Journal of Social Science and Education, CIJSSE, January 2016, Vol.5, pp.66-77. ISSN 2356-847X.

<http://www.bidabad.ir/doc/fragility-prediction-banking-en.pdf>

Conventional Insurance

بیمه متعارف

۱۶۳ - مقاله: تحلیل فقهی - اقتصادی انواع بیمه و ویژگی های شیوه حکومت اسلامی

بیژن بیدآباد. مجموعه مقالات هشتمین همایش دوسالانه اقتصاد اسلامی: اخلاق در اقتصاد اسلامی و اقتصاد ایران. دانشگاه تربیت مدرس، پژوهشکده اقتصاد، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۳، تهران.

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh.pptx>

۱۶۴ - مقاله: بیمه و نظریه زنجیره ورشکستگی

بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh-varshekastegi.pdf>

۱۶۵ - مقاله: تحلیل فقهی - اقتصادی بیمه اجباری

بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh-ejbari.pdf>

۱۶۶ - مقاله: تحلیل فقهی - اقتصادی بیمه های تأمینی

بیژن بیدآباد. تهران، ۱۳۸۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh-tamini.pdf>

167 - Article: Insurance and chain bankruptcy theory

Bijan Bidabad. Proceeding of the 3rd International Conference on Economics, Political, Law and Fiscal Sciences (EPLS '14). Transilvania University of Brasov, Brasov, Romania, pp.258-261, June 26-28, 2014. World Scientific and Engineering Academy and Society (WSEAS). Proceedings of the 2014 International Conference on Energy, Environment, Development and Economics (EEDS 2014). Santorini Island, Greece, July 17-21, 2014. pp.51-54. Republished: American Finance & Banking Review, 4(1), 32-38, 2019. Centre for Research on Islamic Banking & Finance and Business (CRIBFB); American Finance & Banking Society. P-ISSN: 2576-1226; E-ISSN: 2576-1234.

<https://www.cribfb.com/journal/index.php/amfbr/article/view/288>

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh-varshekastegi-en.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/bimeh-varshekastegi-en.pptx>

۱۶۸ - **مقاله:** توسعه نظریه مارکویتز - شارپ و مرز کارای جدید، مطالعه موردی: شرکت‌های سیمانی بورس

تهران

فرهاد ثوابی اصل، بیژن بیدآباد، حمید شهرستانی. پژوهشهای رشد و توسعه پایدار (پژوهشهای اقتصادی) فصلنامه علوم انسانی، سال دهم، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۹، صفحات ۴۳-۶۰.

<http://www.bidabad.ir/doc/markowitz-sharp-fa.pdf>

۱۶۹ - **مقاله:** تعمیم نظریه مارکویتز در بهینه سازی سبد سهام

حمید شهرستانی، فرهاد ثوابی اصل، بیژن بیدآباد. پژوهشنامه اقتصادی، زمستان ۱۳۸۹، شماره ۳۹، صفحات ۲۰۷-۲۲۹.

<http://www.bidabad.ir/doc/markowitz-fa.pdf>

<http://www.bidabad.ir/doc/markowitz-sharp-fa.ppt>

170 - Article: Generalization and Combination of Markowitz-Sharps Theories and New Efficient Frontier Algorithm

Farhad Savabi, Bijan Bidabad, Hamid Shahrestani. Proceeding of 2009 European Applied Business Research Conference. Prague, Czech Republic, on June 8-11, 2009. Reprinted: African Journal of Business Management, (AJBM), Vol.6(18), pp.5844-5851, 9 May, 2012.

<http://www.bidabad.ir/doc/markowitz-sharp-en.pdf>

<http://www.academicjournals.org/AJBM/PDF/pdf2012/9May/Savabi%20et%20al.pdf>

171 - Article: Financial Ratios and Systemic Risk in Tehran Stock Exchange

Mahshid Sherafati, Roohollah Mohammadi, Bijan Bidabad. 2014.

<http://www.bidabad.ir/doc/risk-tse-en.pdf>

172 - Article: Effect of Information Quality on Liquidity Risk of Tehran Stock Exchange Companies

Mahshid Sherafati, Roohollah Mohammadi, Bijan Bidabad. International Journal of Current Life Sciences, Vol.4, Issue, 12, pp.11906-11911, December, 2014.

<http://www.bidabad.ir/doc/info-quality-tse-en.pdf>

http://bretj.com/journals/download_paper/2581